

NOVICE

iz Moravške doline

April 2008

Letnik IX

Številka 4

V TEJ ŠTEVILKI LAHKO PREBERETE:

- Praznik občine Moravče
- Vinko Stupica –prejemnik plakete občine Moravče
- Nove proizvodne zmogljivosti v Termitu
- Kako ravnati ob prometni nesreči
- Ločevanje odpadkov

OZZB za vrednote NOB Moravče

**VABI na
spominsko svečanost
v Češnjicah pri Moravčah**

OZZB za vrednote NOB Moravče bo tudi letos, 27. aprila 2008 ob 16. uri, pripravila osrednjo svečano proslavo s kulturnim programom.

Pred 63. leti, 21. aprila 1945, se je zgodil zadnji belogardistični zločin v Moravški dolini. Poklonili se bomo spominu borcev, ki so bili na tem mestu zverinsko mučeni in ustreljeni.

Svečanost pa bomo povezali tudi s praznovanjem 1. maja – praznika dela.

Vljudno vabimo članice, člane, vse občanke in občane!

Vsem svojim članicam, članom, občan- kam in občanom čestitamo ob prazniku 27. aprila – dnevu upora proti okupator- ju in 1. maju - prazniku dela!

UO ZZB Moravče
Predsednik: Jože Kveder

in

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana
Krajevna enota Domžale

vabita na predavanje

OGREVANJE Z LESOM NA SODOBEN NAČIN,

z ogledom sodobne tehnologije pridobivanja lesne biomase in kotlov na lesno biomaso, ki bo v soboto, 10. maja 2008, ob 10.00 uri v Pečah v dvorani gasilnega doma.

**PLANINSKO DRUŠTVO MORAVČE
VABI NA**

**13. TRADICIONALNI PRVOMAJSKI POHOD
PO MORAVŠKI PLANINSKI POTI**

Start ob 4.00 uri izpred gradu Tuštanj. Pohod poteka po celotni trasi MPP v dolžini 50 km. Na izhodiščno točko se bomo vrnili do 17.00 ure.

Po plačilu štartnine bodo pohodniki na štartu prejeli kontrolne knjižice, med pohodom okrepčilo, po končanem pohodu pa topel obrok in spominsko značko.

Pot ni zahtevna, je pa zaradi dolžine naporna in zahteva nekaj fizične in psihične priprave! Dodatne informacije na tel.: 041

433 254 Leon in 051 306 727 Janez Jesenšek.

Pridružite se nam! Prepričani smo, da boste doživeli marsikaj lepega! Na veselo snidenje ob prvem maju!

Organizacijski odbor PD Moravče

www.moravce.si

Grad Tuštanj: Start pohoda planincev - 04.00

Moravška planinska pot (Organizira PD Moravče)

Pihalna godba Moravče 10.30

Najlepši cvet 11.00

Živ-Žav Damjana Golavšek 12.30

Start povorke oldtimerjev izpred gostišča Soklič 13.00

Slovenske zimzelene melodije 13.30

z Damjano Golavšek in Čarlijem

Ansambel Nagelj 14.00

NOVO: Pidži Country Band 16.00

Prihod planincev 17.00

Pozdrav župana Občine Moravče g. Martina Rebolja 17.00

Ansambel Svetlin 18.00

Petra Slapar 19.00

Ansambel Gamsi 21.00

Vabimo vse ljubiteljske lastnike in uporabnike oldtimerjev (avtomobilov in motorjev starih nad 30 let), da se tudi letos udeležite in sodelujete v povorki in širšemu občinstvu pokažete svoje lepote. Zbirno mesto 1. maja od 11.00 ure dalje pri Gostišču Soklič (Zalog pod Sv. Trojico). Prijave do 12.30 ure, start pa ob 13.00 uri. Povorka bo potekala po cestno prometnih predpisih na relaciji Zalog pod Sv. Trojico - Krašče - Tuštanj.

Bogat ribolov
Poskrbljeno bo za dobro domačo hrano
Srečanje bo ob vsakem vremenu
Možnost ogleda notranjosti gradu z muzejsko zbirko
Poskrbeli bomo tudi za najmlajše

Za prvi maj gremo u Tuštanj, saj tam nam bo kot vsako leto luštn.

Tam se res dogaja, iz vseh strani prihaja raja. Tam srečaš vseh vrst zabavljace, ne manjka hrane in pijače.

Oldtimerji - kot vsako leto, veliko dobre glasbe bo zapeto, naredili bomo dober žur, zabavali do poznih ur.

Za prvi maj gremo u Tuštanj, saj tam nam bo kot vsako leto luštn.

Tužtanj
Društvo lastnikov gozdov Tisa Domžale
Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Ljubljana
Krajevna enota Domžale

Vabi na
tradicionalno
prvomajsko srečanje
na gradu Tuštanj pri Moravčah
Dne 01. maja 2008 s pričetkom ob 10.30

15.

Prišlo v oblogo prijaznih ljudi!

1238
1994

770 let
od prve
pisane
omembe
Tuštanja
15 let
prvomajskih
srečanj

Spoštovane bralke in bralci!

Mesec je naokrog in spet smo pred vami. Že z naslovnice je jasno v katerem letnem času smo. Cvetje je simbol napredka in novega, čebela pa delavnosti. Obojega nam občanom Moravč ne manjka.

Po drugi strani pa so časi tudi resni in včasih kar preveč stresni. Z naslovnice dnevnega časopisja, televizijskih ekranov in spletnih strani nas bombardirajo s stavkami, visoko stopnjo inflacije, korupcijo. Predlogi nekaterih novih zakonov in njihove posledice, če bodo seveda sprejeti, lahko dolgoročno povzročijo veliko škodo. Politika se je premočno zažrla v vse pore našega življenja. Žal tudi v lokalnih skupnostih. Ni jih malo, ki pravijo, da bi se po volitvah, ko so glasovi tako ali drugače razdeljeni, morali ukvarjati le z realizacijo nalog, ki so v dobrobit vseh. Žal, mnogokrat ni tako.

So pa tudi svetli vzgledi. O nekaterih pišemo tudi v tej številki našega in predvsem vašega glasila. Pisci pravljic iz OŠ Jurij Vega so med 554 prispelimi pravljicami zasedli drugo mesto! Obeta se nam nov vir pitne vode. Termit je v svojem obratu Ilpos odprl nove proizvodne zmogljivosti. Nogometna ekipa, v eni izmed kategorij, vodi na lestvici. Vinko Stupica je prejel plaketo občine Moravče, rokodelci pa priznanje. Čestitamo!

Odgovorni urednik

ansambel
ROKA ŽLINDRE in HE Cteater

VABI

na koncert narodnozabavne glasbe
in zabavnih iger - skečev:

**V KULTURNI DOM
MORAVČE**

v nedeljo, 18.5.2008 ob 20. uri

Prodaja kart uro pred predstavo.
Informacije: 041 638 616
hecteater@siol.net

Seznam uradnih ur institucij in organizacij v občini Moravče

KARITAS	prvi in tretji ČET v mes: 17.45 - 18.45
RDEČI KRIŽ Tel: 031/291-564	prvi PON v mes.: 17 - 19
ŽUPNJSKI URAD Tel: 7231-055	PON in PET: 9 - 10; 16 - 18
OBČINA MORAVČE Tel: 7321-044; 7231-035	PON: 8 - 12; 13 - 15 SRE: 8 - 12; 13 - 17 PET: 8 - 13
BANKA Tel: 7231-017	PON- PET: 8 - 11; 14.30 - 18
POŠTA Tel: 7231-118	PON- PET: 8 - 9.30; 10 - 15.30; 16 - 18 SOB: 8 - 12
POLICIJSKA PISARNA	PON: 16 - 18, PET: 8 - 10 zad. NED v mes: 8 - 10
KNJIŽNICA Tel: 7231-359	PON, ČET: 14 - 19 TOR: 11 - 16
GASILSKA ZVEZA MORAVČE Tel: 7231-234	24-urna dežurna služba na tel 112
Zavod za gozdove, revir Moravče Tel: 7231-040, 041/657-223	TOR 7 - 11
Info oddaja o občini na ATV	SRE 20.00 ČET 21.00
LEKARNA Tel: 7232-780	PON: 12 - 19 TOR, SRE, PET: 7.30 - 14 ČET: 13 - 19 prva SOB. v mes.: 8 - 12
ZDRAVSTVENI DOM	
AMB. SPL. MED. Tel: 7231-008	PON in ČET: 13 - 19, sprejem do 18 TOR, SRE in PET: 7 - 13
AMB. ZA OTROKE IN MLADINO Tel: 7232-943 tel. patron. sl.: 7232-944	PON: 13 - 19 SRE: 7 - 10.30 amb. za bolne; 10.30 - 13 posvet PET: 7 - 8 amb; 8 - 11 sistem.; 11 - 13 amb
DIAG. LAB.	PON: 13 - 18, TOR: 9 - 12 SRE, PET: 7 - 12
ZOBNA AMB. Tel: 7231-150	PON, ČET: 13 - 19.30 TOR, SRE, PET: 7 - 13.30
ZOBNA AMB ZA OTROKE Tel: 7232-750	PON, SRE: 7 - 14 TOR, ČET: 13 - 19 PET: 7 - 13.30

Naslednja številka izide 30. maja 2008. Vaše prispevke pričakujemo do 14. maja 2008.

Novice iz Moravske doline april 2008, Letnik IX, Številka 4.

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Sedež in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, tel 7231229.

Izdajateljski svet: Martin Rebolj (predsednik), Franc Kmetič, Roman Cerar, Stanislav Ravnikar, Roman Novak, Janez Vidic.

E-poštni naslov moravske.novice@moravce.si. Odgovorni urednik: Edo Veselko, namestnica odgovornega urednika: Vojka Rebolj.

Uredniški odbor: Marko Kladnik, Edo Veselko, Tanja Ravnikar, Maja Hren, Janez Virk, Vojka Rebolj, Nevenka Marolt, Jana Konček Cigula, Nada Mlinarič. Novice iz Moravske doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374. Priprava za tisk: Studio L.A. Andrej Lombar s.p.. Tisk: Tiskarna Januš. Naklada 1550 izvodov.

Spoštovane občanke in občani!

Tokrat vam namenjam nekaj besed o osnovah strategije demografskega in gospodarskega razvoja občine Moravče.

Pri pripravi OPN-ja občine je za optimalno načrtovanje nadaljnjega razvoja občine ključnega pomena proučitev razvojnih pomenov z demografskega in socialnega vidika gospodarske moči.

Demografski vidik: Imamo dobro gibanje prebivalstva in zelo ugodno starostno strukturo, pozitivno nataliteto in visok priseljitveni prirast, nekoliko podpovprečno izobrazbeno strukturo prebivalstva ob sorazmerno visokem deležu prebivalstva z osnovno šolsko izobrazbo. Razmerja med mladimi, starimi in delovno aktivnimi je tudi dobro, saj imamo višji delež od povprečja tako pri delovnem kontingentu, kot pri mladem prebivalstvu.

Socialni vidik gospodarske moči: Teži nas izredno nizek index zaposlitvenih možnosti. Kar 72% aktivnega prebivalstva je zaposleno izven občine. Zato imamo nizek celotni prihodek, ki temelji na dodani vrednosti na prebivalca. Gospodarstvo je povprečno uspešno, z dobro strukturo delovnih mest. Prevladuje terciarni sektor, ki ustvari 53,23% vseh prihodkov. Občina je imela do leta 2002 sorazmerno nizke povprečne plače (ocena 1), ki so se močno popravile glede na visok delež vozačev v Ljubljano (ocena 4). Leta 2005 je bila kupna moč povprečna.

Analiza demografskega in socialnega vidika gospodarske moči je pokazala ključne, med seboj povezane razvojne probleme občine Moravče:

- Rast prebivalstva že temelji pred vsem na priseljevanju (cca 62%) in vse manj na naravnem prirastu, čeprav se nataliteta za razliko od državne znižuje bistveno počasneje. Kljub prirastu prebivalstva pa se še vedno praznijo naselja v slabše dostopnih hribovitih predelih (Negastrn, Ples, Mošenik, Velka vas, Dešen). Ta območja so tudi demografsko ogrožena.
- Neustrezno število in struktura delovnih mest v občini, ob nadaljnjem močnem priseljevanju, lahko privede poleg povečanja, že sedaj prevelikih, dnevnih migracij. Hitro razslojevanje tradicionalne nasebinske strukture lahko vodi tudi do izgube identitete in preoblikovanja večine naselij v spalna naselja.
- Vse večja je prometna in ekološka obremenjenost prostora povezana s prej navedenima vidikoma.

Razvojne pomanjkljivosti je mogoče spremeniti v prihodnosti tako, da Moravče povečajo svoj, sedaj premajhen, gospodarski vpliv na prostor občine Moravče z okrepitevijo storitvenih dejavnosti in odpiranjem novih delovnih mest.

Urediti je treba območja za centralne, upravne in oskrbene dejavnosti, pa tudi gospodarsko poslovne cone vsaj v Moravčah. Najnujnejši ukrep je priprava načrta postopnega večanja zaposlitvenih možnosti v občini, kar bo vzpodbudilo razvoj Moravč v dovolj močno gospodarsko in urbano jedro, ki bo kot generator delovalo na razvoj svoje ožje okolice (Češnjice, Drtija, Zalog pri Moravčah). Močnejši razvoj lokalnih središč (Vrhopolje, Krašče in Peče)

bi lahko ustavil nevarno demografsko gibanje ogroženih delov občine.

Nastajajoče metropolitansko območje »velike Ljubljane« bo še močnejše izžarevalo gospodarske in socialne pa tudi prebivalstvene vplive na prostor občine Moravče, kar pomeni nujnost okrepitve občine z odpiranjem novih delovnih mest, ob sočasnem omejevanju pregoste stanovanjske gradnje, velikih blokov, individualnih hiš na premajhnih parcelah, zlasti v Moravčah, ker bo sicer občina izgubila svoje bivalne prednosti.

Pri sledenju cilja napredka občine Moravče bo nujno potrebno upoštevati naslednje:

- zagotavljanje ekonomskih in prostorskih pogojev za kvalitetna delovna mesta
- usklajeno namensko rabo prostora
- zmerno policentrični model razvoja omrežja naselij
- smotrno rabo naravnih virov
- varstvo za kmetijstvo primernih površin
- aktivno varovanje okolja
- razvoj urbanizacije

Optimalni cilj plana je kontrolirana rast prebivalstva, ki bo zagotavljala visoko rentabilnost oskrbnih in storitvenih funkcij, vendar predvsem ohranjala in izboljševala ekološko ravnovesje ter zdravo, kulturno in duhovno bogato življenje prebivalcev.

Glede na to bo potrebno omejevati nekontrolirano urbanizacijo ter zagotavljati zaposlitvene možnosti in prostorske pogoje za uravnavanje aktivnega prebivalstva. Ocenjujemo, da bo število približno 5.500 prebivalcev leta 2021 optimalno.

To pomeni še vzdržno stopnjo urbanizacije 89 prebivalcev na kvadratni kilometer, medtem ko je trenutna gostota 77 prebivalcev.

Spoštovane občanke in občani! Čestitam vam ob dnevu upora proti okupatorju in prazniku dela, mednarodnemu prazniku delavstva! Želim vam prijetno praznovanje.

Martin Rebolj, župan

Stane Ravnikar Podžupan občine Moravče

Po dolgotrajnih prizadevanjih župana ter svetnikov, ki sestavljajo koalicijo v občinskem svetu se nam je uresničila večletna želja po izgradnji doma starejših občanov v naši občini. Prebrodili smo mnogo birokratskih ovir in pričakujemo lahko, da bomo v jesenskem času opravili vsa pripravljala dela ter v začetku naslednjega leta pričeli z gradnjo doma. Mnogi občani se že sedaj zanimajo za možnost bivanja v domu, prav tako je želja prenekaterih občanov, ki sedaj biva jo po domovih v različnih krajih v Sloveniji, da bi se vrnil v rojstni kraj in preživeli jesen življenja čim bližje svojcem. Pomembna pa so tudi delovna mesta, ki jih bomo z izgradnjo doma pridobili in to v času, ko se zapirajo delovna mesta v mnogih podjetjih ter seli proizvodnja v dežele s cenejšo delovno silo.

Pred nami so prazniki in sicer 27. april – dan upora proti okupatorju in 1. maj – praznik dela.

Dva aktualna mejnika v zgodovini slovenskega naroda. Vedno aktualna borba za delavske pravice in nepozabna

osvobodilna borba slovenskega naroda proti tujim zavojalcem in domačim izdajalcem. Bili smo priča vseevropskemu protestnemu shodu delavcev proti izkoriščanju ter nepravilni delitvi ustvarjenega dobička. V času, ko dobički podjetij izredno hitro naraščajo, pa plače delavcev realno padajo. Pri nas je situacija še veliko slabša. Smo pred splošnim stavkovnim valom v javnem in privatnem sektorju. Vlada bi izplačevala za škodo v prejšnjem stoletju, medtem ko mnogi živijo na robu revščine in tudi pod njo. Preprečujejo nas o izrednem napredku in dvigu standarda, dejansko pa vse več zaposlenih prejema minimalno plačo. Največje pa je nezadovoljstvo mladih, ki so v 78 % zaposleni za določen čas, kar predstavlja resno oviro za najem stanovanjskih kreditov ter s tem možnost samostojnega življenja ter ustvarjanja družin.

Praznik dela, ki je bil v zadnjem obdobju potisnjen v stran bo v novih zaostrenih razmerah pridobil nov pomen, kajti delavcem je zadosti izkoriščanja, strankarskih delitev služb in funkcij nesposobnim menagerjem, ki svojega dela niso sposobni strokovno izpeljati, davkoplačevalci pa plačujemo njihovo neznanje. Ni jim mar skrbi za delovna mesta ne za sedanja, kaj šele za nova. Dobri primeri so izgradnja cest, predorov in bolnišnic, ker se javni denar preliva v žepe politično nastavljenih kadrov.

Ob prvem maju pa želim vsem delovnim ljudem pravično plačilo za opravljeno delo.

Ob dnevu upora proti okupatorju, ki je prelomna točka za obstoj slovenskega naroda pa z željo, da se vsi ponosni Slovenci tega v največji meri zavedamo.

Pri županu na jutranji kavi

G. župan, zadnje čase ljudje kar precej sprašujejo, kdaj bomo lahko nakupovali v novi trgovini, saj so razmere v sedanji res slabe?

Konec decembra 2007 je TUŠ vložil dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki pa jo je moral dopolniti. Bilo je nekaj pripomb sosedov ter nekakšen kratek stik med direkcijo za ceste, ker bo šlo za rekonstrukcijo ceste in polaganje električnega kabla. Sicer pa bistvenih ovir za pridobitev dovoljenja ni, investitor pa ima že izbranega izvajalca, le-ta pa izdelane gradbene elemente, ker bo šlo za tipsko gradnjo.

Kaj pa bo s staro trgovino?

Lansko jesen je občina odkupila celotno trgovino, v kateri bo uredila knjižnico. Ker je TUŠ za bife zahteval tržno ceno, ki je bila veliko višja od uradno ocenjene, se za nakup tega

nismo odločili. Sicer pa površina trgovine zadostuje za potrebe knjižnice. Pred podpisom pogodbe smo ugotovili, da je TUŠ najel hipotekarni kredit, za katerega je zastavil staro trgovino. Ko je bila hipoteka vpisana v zemljiški knjigi izbrisana, smo posel tudi sklenili, saj pravna služba občine ni imela nobenih drugih pripomb na pogodbeno določila.

Ali to pomeni, da so sedaj zadeve jasne?

Žal ne. Sredi marca letos smo namreč ugotovili, da navedbe oz. določbe v pogodbi niso v skladu z dogovori in dejanskim stanjem v naravi. Izkazalo se je namreč, da je prišlo do napak, ki pa jih je naša pravna služba spregledala.

Kako ste nato ukrepali?

Takoj sem zahteval pojasnilo direktorice občinske uprave. Ta je sicer trdila, da je naredila vse potrebno. Ker se s

takim stališčem nisem strinjal, sem še za isti dan zahteval pisno pojasnilo, zakaj je prišlo do napak.

Poiskali pa smo pravno pomoč odvetniške pisarne, ki se ukvarja z nepremičninami, da bi tako zavarovali interes občine.

Ukrepal sem tudi zoper odgovorno osebo občinske uprave, saj je zaradi malomarnosti prišlo do hude napake. Najprej sem razrešil dotedanjo direktorico občinske uprave, nato pa ji, po izpeljavi predpisanega postopka, izdal sklep o izredni odpovedi delovnega razmerja. Na vprašanje, ali je pregledala historični zemljiško knjižni izpisek in elaborat vknjižbe etažne lastnine, namreč ni hotela odgovoriti.

In kako naprej?

Prepričan sem, da bomo zadevo uredili in da koristi občine ne bodo trpele. Seveda, pa bo postopek nekaj časa trajal in verjetno tudi povzročil določene stroške.

EV

PRAZNIK OBČINE MORAVČE

Zaradi velikonočnih praznikov je bila slavnostna akademija v kulturnem domu ob občinskem prazniku letos prestavljena na petek, 29. marca. V programu so sodelovali: Tamburaški orkester Vrhpolje pod vodstvom Mi-

prestavljena na petek, 29. marca. V programu so sodelovali: Tamburaški orkester Vrhpolje pod vodstvom Mi-

Venčeslav Stupica, prejemnik plakete občina Moravče

Nastop Mojce Malovrh

Slavnostni govornik župan Martin Rebolj

Pihalna godba Moravče

Iana Kontarčka, Mojca Malovrh, prof. Anamarija Javornik Zupanc in Nastja Osolnik, ženska vokalna skupina Oda pod vodstvom Milana Kokalja, Pihalna godba Moravče z dirigentom Jurijem Cizejem, za besedno povezovanje pa sta poskrbeli Tina Žnidar in Irena Ravnikar. Župan **Martin Rebolj** je v

Društvo rokodelcev prejema občinsko priznanje

Prazniku je bila posvečena tudi razstava starih fotografij

svojem nagovoru povzel že opravljeno delo in spregovoril o načrtih, ki jih bo občina, tudi s kandidiranjem na državna in evropska sredstva, še izvedla. Poudaril je pomen sodelovanja z občani in izrazil zadovoljstvo ob pridobljeni koncesiji za dom starejših občanov. Med povabljenimi gosti so se akademije udeležili župan občine Lukovica, podžupanja občine Domžale in podžupan občine Trzin.

Letos sta občinska komisija za podelitev priznanj občine Moravče in občinski svet prejela dva predloga in potrdila dve priznanji:

- **plaketo občine** si je prislužil **Venčeslav Stupica** in sicer za dolgoletno opravljanje odgovornih nalog pri PGD Moravče in za velik prispevek za kraj med predsednikovanjem KS Moravče od leta 1976 do leta 1983;
- **priznanje občine** pa si je ob deseti obletnici prislužilo **Društvo Rokodelcev iz Moravske doline**, ki uspešno ohranja moravske rokodelske spretnosti in promovira občino.

Kot se spodobi, so po prireditvi obiskovalci ob zvokih mladega ansambla **Na gas** nazdravili prazniku občine in pridobljeni koncesiji.

RV

Učenci OŠ so prazniku posvetili razstavo slik na temo Jurij Vega

Priznanja Civilne zaščite

V petek 28. marca 2008 je bila v Kulturnem domu Moravče slavnostna akademija v počastitev praznika Občine Moravče.

Ob bogatem kulturnem programu so bila podeljena tudi priznanja zaslužnim posameznikom in društvom.

V sklopu tega praznovanja je bila pripravljena tudi podelitev priznanj Civilne zaščite Občine Moravče. Priznanja so bila podeljena posameznikom, ki so nesebično pomagali pri odpravi posledic besnenja narave na Gorenjskem septembra 2007. Priznanja so bila podeljena osemnajstim pripadnikom iz petih PGD v Gasilski zvezi Moravče. Zahvala pa velja tudi vsem ostalim, ki so poskrbeli, da je bil odziv po pomoči hiter in učinkovit.

Priznanja so prejeli: **JAKSETIČ Martin**, **KOROŠEC Janko**, **ŽUČKO Gregor**, **ZAJC Sebastjan**, **ZALETTEL Kristjan**, **STENKO Slavko**, **AVBELJ Ivan**, **MAL Boštjan**, **OREHEK Blaž**, **DEŽMAN Dejan**, **MERELA Boštjan**, **AVBELJ Matej**, **AVBELJ Darko**, **MERELA Jože**, **BOŽJAK Jurij**, **VIDIC Aleš**, **BIRK Igor** in **VOZEL Rok**. Pomotoma pa na podelitev niso bili povabljeni trije pripadniki PGD Vrhpolje, in sicer: **KLOPČIČ Janez**, **MERELA Franci ml.** in **URBANIJA Božo**.

Vsem trem bodo priznanja izročena naknadno.

Zaradi hkratnega sklica Občnega zbora GZ Moravče je na podelitvi manjkalo tudi nekaj ostalih nagrajencev.

Vsem prejemnikom priznanj iskreno čestitamo, skromno priznanje pa naj velja kot vzpodbuda za delo vnaprej.

Drago PAVLIČ

Vinko Stupica – prejemnik plakete Občine Moravče

Prijetnega sogovornika, ki se je rodil pred 66 leti v Sodražici in ga je na Moravško pripeljala ljubezen, pogovor hitro zanese v čase njegovega prihoda v to dolino. Življenje je bilo seveda veliko bolj revno, brez modernih cest, vodovodov in ponekod celo brez elektrike. Je pa tako stanje predstavljalo izziv pridnim rokam in bistrim glavam prebivalcev.

Kot predsednik skupščine Krajevne skupnosti Moravče je v dveh mandatih prepričal odgovorne v Domžalah, da bodo cevi, ki jih je podaril UNICEF za napeljavo vode šolam, le-te porabili za šolo v Hrastniku, v resnici pa so vodovod pripeljali na Limbarsko goro in Negastrn. Pomagal je pri napeljavi električnega omrežja na Štance Laze, kjer so si še, do ne tako davnega leta 1975, svetili s svečami. Takrat sta bila v dolini le dva transformatorja, zato so postavili nekaj jamborskih. Veliko časa je šlo za pridobitev raznih dovoljenj in prepričevanje ljudi, da so odstopili potrebna zemljišča. Na Hrastnik in Kal so iz Kosez pripeljali trifazni tok.

Slabo je bila razvita tudi cestna infrastruktura. V času njegovega predsedovanja so bile zgrajene makadamske ceste v kraje, kjer jih pred tem sploh ni bilo; na primer v Štance Laze in iz Hrastnika v Globočico.

Največ svojega prostega časa pa je posvetil gasilstvu, ki je še zdaj, ko uživa zasluženi pokoj, njegova glavna aktivnost. Ponosen je na naloge, ki jih požrtvovalno izvajajo. So edina organizacija, ki v nesreči, ne glede na koga gre, brezpogojno in nesebično pomaga. Vztraja tudi v prepričanju, da politika ne sodi v njihove vrste.

Začneva s selitvijo starega gasilskega doma iz središča Moravč na Šlandrovo v poznih šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Starega so gasilci in KS odstopili društvu upokojencev in avto moto društvu. Še zdaj je pod njim 60 m³ velik vodni rezervoar s sesalno košaro. Od tistih časov so novega že dvakrat posodobili.

Prva posodobitev je bila opravljena, ko so! preko požarne skupnosti Domžale! z velikimi napori društva in KS prišli do avtomobila cisterne. Razširiti so morali garažo, v katero so spravljali cisterne, orodni avto in kombi za razvoz moštva.

V tistih letih je bilo ogromno prevozov narejenih zaradi oskrbe prebivalstva s pitno vodo.

Druga je bila opravljena v letu 2006. Bila je odlično organizirana. Vsi člani so fizično sodelovali pri zamenjavi ostrešja in kritine, ki jo je prispeval Termi, kje je bil zaposlen veliko večino aktivnih let. Nasploh so naleteli na veliko pomoč sponzorjev in prebivalcev s področja, ki ga pokriva PGD Moravče. Prepričan je, da jim je sedanja stavba lahko v ponos in razmišljajo o tem, da bi konkurirali za »naj gasilni dom«.

Vinko Stupica je zadovoljen s sodelovanjem z občino, ki podpira društvo že dalj časa. Pred kratkim, so jim omogočili tudi nabavo nove brizgalne, saj se stara ni dala več popraviti. Prav tako ga veseli, da imajo sedaj tudi svojo zvezo.

Na vprašanje, kako gleda na sodobno življenje, pravi, da se veseli vsakega razvoja. Življenje ni samo črno ali belo. Je prepleteno z veliko različnimi odnosi. Stari sistem je preživet, vendar vse le ni bilo tako slabo. Motijo ga velike socialne razlike, ki niso plod dela in socialne stiske tistih, ki so pošteno pripomogli, da se je v štirih desetletjih prešlo z lopate na bagre. Priznava, da se kar veliko dela na komunalni infrastrukturi, kulturna društva so raznolika in delavna, kraji v občini se širijo in so lepši. Če bi le zavisti bilo manj.

Želimo mu veliko uspeha pri njegovem mentorstvu gasilcem veteranom in veseli se z njegovimi štirimi vnuki, za prejeto plaketo še enkrat čestitamo.

EV

Nove zaloge pitne vode v naši občini?

Fotografija prikazuje vrtno napravo, ob cesti Moravče – Serjuče, ki so jo z vodo oskrbovali takrat še iz PGD Moravče. Vrtina sega 350 m globoko. V roku enega meseca bo znana količina in kakovost vode.

VR

Nove proizvodne zmogljivosti v Termitu

Prijetno in praznično je bilo v petek, 18. aprila, v Termitovem obratu Ilpos v Ihanu. Zadnje čase se ne zgodi prav pogosto, da se odpirajo nove proizvodne zmogljivosti. Tokrat pa smo prisostvovali otvoritvi novih oddelkov za izdelavo jeder, ki se uporabljajo v livarski industriji. Kot je povedal v svojem pozdravnem nagovoru direktor Termita Peter Janežič, svojo konkurenčno prednost utrjujejo tako, da poleg cele vrste različnih kremenčevih peskov, tržijo niz pomožnih livarskih sredstev. Termit, v katerem je zaposlenih 150 delavcev, od tega tretjina v obratu Ilposu, 30% svoje proizvodnje izvozi. Zadovoljen je, da so uspeli zadržati 75% vrednosti podjetja v rokah zaposlenih, bivših zaposlenih in upokoјencev in se tako ubranili morebitnega sovražnega prevzema.

Branka Slabanja, vodja obrata Ilpos, je podrobno razložila različne tehnološke postopke, ki jih v tem obratu uporabljajo. S pomočjo investicije v višini 600 tisoč evrov 50 pridnih in spretnih delavcev letno izdelata 4.500 ton izdelkov. V letošnjem letu pa bodo

montirali še dva nova stroja. Pred nedavnim so zaposlili 12 novih delavcev, predvidevajo pa, da bo še letos na voljo 6 novih delovnih mest. Zaposleni so domačini, ki so tako na obrat še bolj navezani. Ko je bil obrat poplavljen, ni bilo potrebno nobenega posebej klicati. Vsi so enostavno vedeli, da je treba škodo odpraviti.

Slavnostni govornik, domžalski župan Toni Dragar, je poudaril pomen obrata za lokalno okolje. Sicer pa je znano, da so bili podjetništvu v Domžalah vedno

naklonjeni. Sedaj pripravljajo že tretjo poslovno-industrijsko cono in delajo vse, kar je pač v občinski moči, da obrtnikom in podjetnikom omogočijo prijazno podjetniško okolje.

Slavje so popestrili z glasbenimi nastopi in recitacijo otrok iz lokalne šole. Po ogledu proizvodnih oddelkov, je direktor vse navzoče, med njimi tudi vse kraјane, ki so se udeležili tudi dneva odprtih vrat obrata, povabil k zakuski in prijetnemu druženju. Tako je tudi bilo.

EV

Opravičujemo se, da zaradi tehničnega škrata pričujoča zahvala ni bila objavljena v prejšnji številki glasila.

Uredništvo

Zahvala organizatorja 20. prireditve Pohod po nagelj

Bilo je naporno, toda uspešno

V DK Limbarska gora bi se radi še enkrat zahvalili vsem sponzorjem, donatorjem, vsem ki so prispevali proizvode in storitve za srečelov in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi jubilejne 20. prireditve Pohod po nagelj na Limbarsko goro. Hvala vsem sodelujočim na prireditvi, nastopajočim v kulturnem programu ter obema govornikoma, še posebno Milanu Brodarju, ki je bil pripravljen pobrskati po spominu in arhivu ter spregovoriti o začetkih prireditve, o katerih danes zelo malo vemo. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so sodelovali pri nastajanju jubilejnega zbornika. Še posebno se zahvaljujemo bibliotekarki Marti Gorjup za pripravo biblioteka člankov o Pohodu in Bernardi Mal za strokovno pomoč, nasvete, podporo, vzpodbudo,...

pa seveda tudi za pripravo lepega kulturnega programa, v katerem je domiselno vpletla dogodke iz preteklih prireditev. Njima in vsem ostalim, ki za pomoč in sodelovanje ne pričakujejo povračila, se lahko oddolžimo vsaj tako, da se jim javno zahvalimo.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste videli predvsem naš trud in ga tudi pohvalili ter niste iskali morebitnih nerodnosti in napak, ki so pri tako ogromnem projektu povsem mogoče.

Seveda pa hvala vsem aktivnim članom DK Limbarska gora, ki jih je zelo malo, pa so se morali tem bolj potruditi.

Naj na koncu še povabimo vse, ki razpolagajo s kakšnimi dodatnimi podatki o preteklih prireditvah, da jih lahko posredujejo na naslov: DK Limbarska gora, Limbarska gora 17, Moravče, ali na elektronski naslov: dk.limbarskagora@gmail.com

DK Limbarska gora

Ločevanje odpadkov

V Sloveniji letno vsaka oseba proizvede 422 kg odpadkov. Od tega nastane 80 kg odpadne embalaže. Zaradi rasti kupne moči in bruto domačega proizvoda pa se približujemo evropskemu povprečju, ki znaša 150 kg odpadne embalaže na prebivalca.

Morda ste kdaj pomislili, da je dodatni trud z ločevanjem povsem odveč, saj na koncu vse konča na istem kupu. Ne, ločeno zbrane sekundarne surovine ne končajo na istem kupu kot ostali komunalni odpadki. Ločeno zbrane surovine iz ekoloških otokov se pripeljejo v zbirni center, kamor lahko občani pripeljejo tudi ostale koristne odpadke. Od tu jih komunalno podjetje odda pooblaščenim organizacijam za ravnanje s koristnimi surovinami.

Na območju občine Moravče, je postavljenih skupaj 17 zbiralnic, ki jim pravimo ekološki otoki. Ti so opremljeni z zabojniki za zbiranje papirja, embalaže in stekla. Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o. kot zbiratelj teh odpadkov poskrbi, da so vse surovine predane predelovalcem teh surovin, oziroma da so le – te uničene tako, da ne obremenjujejo našega okolja. Za predelovalce je pomembno predvsem to, da so surovine čiste, s čim manj primesmi, zato moramo dobro premisliti, kam sodi določen odpadke. Napačno odložen odpadke lahko onesnaži ostale pravilno ločene surovine, ki tako postanejo neuporabne za nadaljnjo predelavo in jih je potrebno odložiti na odlagališču.

Rezultati ločenega zbiranja skozi zadnjih nekaj let so prikazani v spodnji tabeli (količine zbrane na območju vseh 5 občin delovanja JKP Prodnik)

Nasveti za večjo ekološko osveščenost občanov

Izločanje biorazgradljivih odpadkov iz gospodinjstev
Biološki odpadki predstavljajo 1/3 vseh komunalnih odpadkov. Z ločenim zbiranjem le – teh in predelavo v hišnem kompostniku bomo zmanjšali količino odpadkov odpeljanih na odlagališče, manj bioloških odpadkov na odlagališču pa pomeni tudi manj toplogrednih plinov, ki se sproščajo z razpadanjem bioloških odpadkov. Če

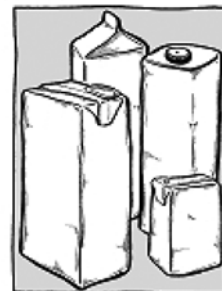
postavitev lastnega kompostnika. Z njim lahko pridelamo izredno kakovostno naravno gnojilo. Izločitev biorazgradljivih odpadkov pomeni tudi lažje izločanje ostalih koristnih frakcij iz komunalnih odpadkov.

Že pri nakupovanju lahko vplivamo na količino odpadkov, ki se naberejo doma.

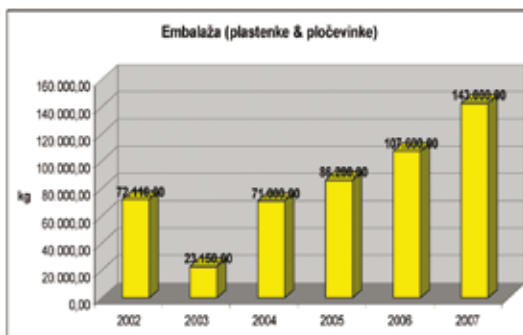
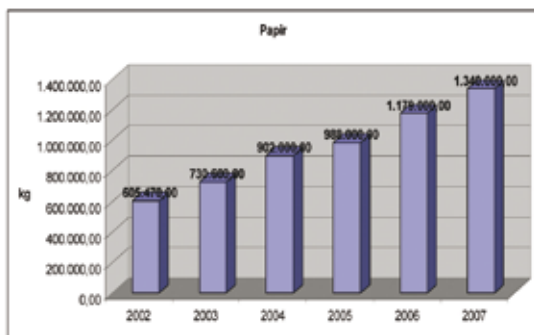
Če imate pri nakupovanju torbo, ne potrebujete plastične vrečke. Pri nakupu izdelkov se odločite za tiste, katerih embalaža je primerna za recikliranje (papir, steklo). Pri izdelkih iz plastike preverite, če je le ta okolju prijazna, kar pomeni, da je hitro razgradljiva ali primerna za reciklažo. Ne kupujte izdelkov za enkratno uporabo (npr. posoda in jedilni pribor iz plastike, pisala brez zamenljivih nabojev ...). Če kupujete gospodinjske predmete bodite pozorni na to, da so dolgo uporabni in se dajo popraviti. Kupujte tam, kjer dobite želeno blago tudi brez odvečne embalaže (živilski trg ...).

Navodila za pripravo embalaže

1. Embalaže različnih oblik popolnoma iztočimo in izplaknemo saj tako ne bodo oddajale nobenega vonja.
2. Embalažo sploščimo, tako, da zavzame čim manj prostora pri hranjenju v stanovanju in na ekološkem otoku.
3. Iz embalaže iztisnemo zrak, nato pa pokrovček zapremo, da obdrži stisnjeno obliko.
4. V zabojnik zbiralnice – ekološkega otoka, lahko oddamo samo popolnoma izpraznjeno odpadno embalažo.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Papir	605.470,00	730.600,00	902.000,00	988.000,00	1.179.000,00	1.340.000,00
Steklo	237.920,00	235.190,00	215.000,00	284.000,00	378.000,00	355.930,00
Plastenke	72.116,00	23.150,00	71.000,00	86.200,00	107.600,00	143.000,00
Železo, Pločevina, Hladilniki	148.073,00	414.940,00	358.000,00	268.000,00	486.000,00	400.980,00
Lesni odpadki	135.730,00	403.510,00	120.000,00		1.241.830,00	1.509.610,00
Gume	65.620,00	12.820,00	85.000,00	56.000,00	187.880,00	127.650,00
Akumulatorji	9.945,00	11.484,00	6.000,00	13.000,00	17.580,00	7.690,00
Folija	8.340,00	6.150,00	5.900,00			
Stiropor	1.416,00	2.000,00	1.800,00		3.730,00	
Nevarni odpadki	22.708,00	23.368,00	25.124,00	20.599,00	24.406,00	17.912,00
Skupaj (kg)	1.309.340,00	1.865.215,00	1.791.828,00	1.717.804,00	3.628.032,00	3.904.779,00
kg/preb	26,72	36,57	35,13	33,68	68,89	74,14

Še nekaj o tem, kaj v zabojnike na ekoloških otokih NE SODI:

V zabojnik za ločeno zbiranje embalaže NE SODIJO:

- Plastična embalaža nevarnih snovi ali njihovi ostanki (motorna in druge vrste mineralnih olj, sredstva za zaščito rastlin - pesticidi, barve laki, redčila ipd.)
- Kosovni plastični predmeti (otroške igrače, polomljeni plastični stoli ipd.)

V zabojnik za ločeno zbiranje papirja NE SODIJO:

- Kartonska embalaža za tekoča živila (npr. med papir se ne odvrže Tetra Pak embalaže mleka)
- Z živili pomazana ali prepojena (jedilno olje, druge tekočine in ostanki živil) papirnata in kartonska embalaža (pladnji, kozarci in skodelice za enkratno uporabo, embalaža globoko zmrznjenih živil ter jedi ipd.)
- Ovitek od čokolade
- Samokopirni, povoščeni in plastificiran papir
- Celofan

- Natron vreče lepil, cementa, apna, krmil ipd. sipkih izdelkov
- Tapete
- Higijenski papir (papirnate brisače, prtički, robčki ipd.)

V zabojnik za ločeno zbiranje stekla NE SODIJO:

- Okensko, avtomobilsko in drugo ravno steklo
- Ogledala, kristalno in ekransko steklo
- Steklo svetil (steklo neonskih, halogenskih in žarilnih žarnic, stekleni senčniki svetil)
- Pleksi steklo, karbonsko steklo in druge vrste stekla iz umetnih mas
- Laboratorijsko in drugo ognjevarno steklo, keramika, kamenje ipd.

Ločevanje odpadkov nam ne vzame dosti dodatnega časa. Saj plastenko isto odvržemo kot prej, le v drug zabojnik gre. In ta zabojnik namesto v naš zabojnik spraznimo v zabojnik na ekološkem otoku. Poskusite, preprosto je!

POLICIJA SVETUJE

V tej rubriki bomo obravnavali najnujnejše ukrepe in aktivnosti, ki so nujno potrebne pri zagotavljanju lastne varnosti in osnovni element samozaščitnega ravnanja slehernega državljana.

KRONIKA DOGODKOV NA OBMOČJU OBČINE MORAVČE

Rubriko ureja: Marko Kladnik

KAZNIVA DEJANJA:

Na območju občine Moravče so policisti v mesecu marcu in aprilu obravnavali tri kazniva dejanja in sicer kaznivo dejanje poškodovanje tuje stvari in tatvino štirikolesnika v naselju Vrhpolje, v Moravčah pa je do sedaj še neznan storilec vlomil v prostore SK Termit, ter poškodoval tudi objekte skakalnice. Storjeno kaznivo dejanje kaže znake vandalizma oziroma objestnosti

in je vredno vsega obsojanja. Preiskava navedenih kaznivih dejanj je v teku.

PROMETNA VARNOST:

Na območju občine Moravče sta se v mesecu aprilu zgodili dve prometni nesreči in sicer je v obeh primerih šlo, na srečo, za nesreče le z materialno škodo.

Ponovno opozarjamo vse udeležence v prometu naj vozijo strpno in dosledno upoštevajo prometne predpise in s tem

pripomorejo k večji varnosti v cestnem prometu.

JAVNI RED IN MIR:

V mesecu aprilu je Policijska postaja Domžale na območju občine Moravče obravnavala dve kršitvi zoper javni red in mir in sicer sta se obe zgodili v zasebnih prostorih. Kršiteljem so bile izrečene denarne kazni.

KAKO RAVNATI OB PROMETNI NESREČI

V zadnjem času je bilo v policijski pisarni v Moravčah več občanov, ki jih je zanimalo kako ravnati v različnih situacijah, če so udeleženi v prometni nesreči. Zato bom predstavil nekaj najvažnejših pravil oziroma ukrepov, ki jih moramo upoštevati v primeru, da smo udeleženi v prometni nesreči.

Želel bi predstaviti nekaj splošnih priporočil policije, zavarovalnic, Slovenskega zavarovalnega združenja in diplomatsko konzularnih predstavništva za pravilno ravnanje ob prometni nesreči v Sloveniji. Dodatne napotke kako ravnati ob prometni nesrečah,

ki jih v R Sloveniji povzročijo tujci oziroma jih utrpijo slovenski državljeni v tujini bomo objavili v naslednji številki glasila. Poleg priporočil in napotkov o ukrepih na kraju prometne nesreče, seznanjamo udeležence prometnih nesreč tudi o postopkih za uveljavljanje povračila škode iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

Če ste udeleženi v prometni nesreči v R Sloveniji:

- svoje vozilo ustavite;
- čimprej v skladu z možnostmi omogočite normalno prevoznost ceste;

- kraj prometne nesreče glede na okoliščine prometne nesreče ustrezno zavarujete in označite z varnostnim trikotnikom, v nočnem času uporabite ob varnostnem trikotniku tudi rumeno utripajočo luč, baklo ali drug primeren način osvetlitve;
- ob vsaki zaustavitvi na vozišču ali ob njem (ko lahko predstavljate nevarnost drugim udeležencem v prometu) prižgite varnostne utripalke ter vozilo nato ustrezno označite in zavarujete;
- ob zavarovanju kraja prometne nesreče ali vozila v okvari, je potrebno upoštevati predvsem

specifičnost kraja, kjer se je prometna nesreča zgodila oziroma je vozilo obstalo zaradi okvare. Na avtocestah in hitrih cestah, kjer ob desnem robu vozišča poteka odstavní pas, vozilo odstranite na odstavní pas in ga označite na primerni razdalji z varnostnim trikotnikom in prižganimi varnostnimi utripalkami, odvisno od poteka ceste. V vsakem primeru vam svetujemo, da vozilo odstranite na primerno mesto (na primer počivališče) ter tam počakate na pomoč (obvestite vlečno službo, mehanično delavnico, ipd.)

- če ste udeleženi v prometni nesreči na avtocesti, iz vozila ne izstopajte brezglavo, prepričajte se v kakšnem položaju je vozilo, kje se nahajate, kakšna je frekvenca prometa in predvsem, ali je varno izstopiti iz vozila. Ob izstopu iz vozila ne hodite po nepotrebem okoli vozila in ne ocenjujte nastale škode, temveč poskrbite predvsem za lastno varnost, varnost ostalih udeležencev v prometni nesreči in opozarjajte prihajajoče voznike na nastalo situacijo. Kraj prometne nesreče nato ustrezno zavarujte na primerni razdalji, nekdo od udeležencev, naj prihajajoča vozila opozarja na nevarnost in čimprej obvesti policijsko postajo, ki bo poskrbela za ustrezno zavarovanje. V primeru, da v prometni nesreči hujših posledic ni bilo (telesne poškodbe), vozilo čimprej odstranite z vozišča na odstavní pas oziroma k desnemu robu vozišča. Če se je vozilo ustavilo na viaduktu, se pred naštetim tudi prepričajte, kam boste iz vozila izstopili (ne preskakujte varovalnih ograj ipd.). Ob prometni nesreči v predoru vozilo zapustite v smeri najbližjega izhoda in medtem ostale udeležence opozarjajte na nastalo nevarnost. Na vozilu ne ugašajte luči, če delujejo. Kraj prometne nesreče v takšnih primerih označite pred predorom, na dobro vidnem mestu in o prometni nesreči čimprej obvestite policijsko enoto;
- ob okvarah vozil na različnih vrstah cest ravnajte enako kot pri prometnih nesrečah, predvsem z vidika lastne varnosti, varnosti potnikov in varnosti ostalih udeležencev v cestnem prometu. Vozilo

poskušajte čimprej odstraniti z vozišča, kraj zaustavitve vozila primerno označite s potrebno opremo (varnostni trikotnik - pred ovinkom mora biti razdalja do ustavljenega vozila daljša, s prižganimi smernimi kazalci, ipd.), na kraj pokličite ustrezno pomoč (avto moto društvo, asistenčni center, če imate sklenjeno zavarovanje avtomobilske asistence);

- na kraju prometne nesreče nudite osnovno prvo pomoč poškodovanim, če ste za to ustrezno usposobljeni;
- o prometni nesreči obvestite najbližjega policista ali policijsko postajo ali koga drugega, ki lahko obvesti policijsko postajo;
- če je nastala manjša materialna škoda, prisotnost policije ni potrebna, vsekakor pa si z soudeleženi v prometni nesreči ali oškodovanimi izmenjajte potrebne podatke za uveljavljanje povračila škode na zavarovalnici, izpolnite evropsko poročilo, pridobite kopijo zelene karte o zavarovanju vozila, če je povzročitelj prometne nesreče voznik vozila, registriranega v tujini in ima zeleno karto s seboj;
- če ni nujno, ne zapuščajte kraja prometne nesreče (razen v primeru nujenja pomoči poškodovanim - prevoz v bolnišnico, obveščanja

policijske postaje, ipd); če ste kraj prometne nesreče zapustili zaradi navedenih razlogov, se čimprej vrnite na kraj prometne nesreče;

- če ste očividec prometne nesreče, počakajte na kraju prometne nesreče in policistom in udeležencem nudite potrebne informacije;
- kraja prometne nesreče praviloma ne spreminjajte, razen v primerih, ko je to potrebno zaradi reševanja udeležencev v prometni nesreči ali preprečitve ogrožanja ostalih udeležencev v prometu;
- če vam je škodo povzročilo nezavarovano vozilo, se oglasite na svoji zavarovalnici, da vam bo opravila ogled škode in svetovala o nadaljnjem postopku uveljavljanja povračila škode pri Slovenskem zavarovalnem združenju;
- če ste utrpeli telesne poškodbe v nesreči z neznanim vozilom, se boste obrnili na policijo in glede uveljavljanja morebitne odškodnine na Slovensko zavarovalno združenje, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana;
- do konca ogleda udeleženci v prometni nesreči ne smete uživati alkoholnih pijač, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za udeležbo v prometu.

Pred 160 leti je prvič zavihrala slovenska zastava

Slovesnost na Geossu

Študent prava Lovro Toman je 7. aprila 1848 s svojimi prijatelji pri gostilni Zlata zvezda v Wolfovi ulici v Ljubljani razvil slovensko zastavo kot protest proti nemški zastavi. V 160 letih

so se le spreminjali simboli, barve na naši trobojnici pa so ostale iste.

Slovesnost na Geossu je pripravilo društvo Heraldica Slovenica. Med govorniki so bili predsednik društva Jože Lajevec, slavnostni govornik Andrej Šter, sekretar ministrstva za zunanje zadeve, župan občine Litija Franci Rokavec, Marjan Podobnik in naš župan Martin Rebolj. Tudi kulturni program je bil v znamenju naše občine, oziroma pripravili so ga v KID-u Limbar.

Na Geossu so poleg slovenske zastave ob tej priložnosti plapolale tudi zastave evropskih držav, zastave občin in prapori različnih organizacij.

»Prizadevati si moramo, da bo tudi v bodoče vihrala naša trobojnica na celovitem ozemlju Slovenije kot leta 1991«, je poudaril naš župan v svojem govoru in čestital vsem Slovencem ob dnevu zastave.

Občni zbor Gasilske zveze Moravče

V mesecu januarju in februarju so bili v GZ Moravče izvedeni občni zbori v vseh petih PGD-eh. Dne 14.2.2008 so bili na posvetu Regije Ljubljana III določeni okvirni datumi občnih zborov gasilskih zvez Regije Ljubljana III. Tako je Gasilska zveza Moravče dne 28.3.2008 imela svoj redni občni zbor v PGD Peče. Zbora so se poleg članov organov GZ Moravče in delegatov iz vsakega PGD, udeležili tudi predstavniki Gasilske zveze Slovenije in predstavniki gasilskih zvez v regiji Ljubljana III in župan Občine Moravče. Podana so bila vsa poročila o delu GZ Moravče za leto 2007: predsednika, poveljnika, tajnice, nadzornega odbora in vseh predsednikov komisij – za mladino, članice, veterane in komisije za odlikovanja. Predsednik zveze Janez Vidic je podal poročilo o delu za leto 2007. Povedal je, da so bile izvedene naloge po sprejetih planih, mogoče bi bilo potrebno dati še večji poudarek izobraževanju. Sodelovanje z GZ Slovenije, predstavniki Regije Ljubljana III in z ostalimi okoliškimi zvezami, Osnovno šolo Jurija Vege ter z civilno zaščito je vzorno. Posebno zahvalo je namenil sodelovanju z Občino Moravče in z njenim županom g. Martinom Reboljem. Prvič od obstoja, se je v letu 2007 tudi občutno izboljšal finančni položaj zveze, saj je župan v celoti sprejel finančni načrt zveze, svetniki pa so ga soglasno potrdili. Predsednik se je odločil, da za to funkcijo ne bo več kandidiral. Novemu predsedniku in novim organom zveze je zaželel uspešno

delo in še več novega vetra in idej. Na koncu svojega poročila se je zahvalil vsem gasilcem, vsem članom predsedstva, poveljstva, vsem predsednikom in članom komisij, za katere meni, da so izredno dobro delale. Zahvalil se je tudi vsem občanom občine Moravče za vso pomoč.

Poveljnik zveze Herman Šlibar je poudaril da je viden napredek v sodelovanju z Civilno zaščito. Tudi poveljnik se je strinjal, da bi bilo potrebno podati še večji poudarek usposabljanju in izobraževanju ter opremljenosti s sodobno tehnično opremo. Izobraževanje mogoče ni potekalo dovolj intenzivno. So pa tudi razna tekmovanja, občinska, regijska, pokalna in državna, del izobraževanja in na tem je čutiti velik napredek pri PGD Velika vas. Izpostavil je alarmiranje, saj edino društvo v naši zvezi Krašče še nima alarmnega sistema. Pohvalil je aktivno delovanje vseh komisij od mladinske, komisije za članice in veteranske. Nato je kronološko poročal o vseh intervencijah in aktivnostih, ki so bile v letu 2007.

Na koncu poročila se je zahvalil vsem organom zveze kot tudi predsedniku za dolgoletno aktivno delo.

Sprejeti so bili finančni in delovni plani za leto 2008. V letu 2008 je vsem organom zveze potekel mandat, zato so bile opravljene volitve za organe zveze in to po novem Statutu, kar pomeni, da je sedaj Upravni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki petih PGD-jev, najvišji organ zveze. Novi predsednik GZ Moravče je Ivan Lebar.

Na občnem zboru sta bila podeljena za dolgoletno izjemno uspešno in aktivno delo ter v zahvalo za zelo pomemben osebni prispevek pri razvoju gasilstva častna naziva, in sicer častni predsednik je postal Janez Vidic in častni član Janez Učakar.

Župan se je pohvalno izrazil o delu Gasilske zveze in poudaril, da bo še naprej po svojih močeh poskušal zagotoviti sredstva za čim boljše opremljenost vseh društev v zvezi. Enotno stališče vseh govornikov ob koncu občnega zbora je bilo, da je zveza v svojem delovanju postavila trdne temelje in delovala zelo dobro. Sodelovanje je bilo res zgledno in uspešno. Zahvalili so se dosedanjemu vodstvu za dosežene rezultate, novo izvoljenim organom pa zaželeli še naprej dobre uspehe na vseh področjih z željo, da bi bilo sodelovanje tudi v bodoče zgledno.

Andreja Vavpetič;
foto: Milan Kokalj

Občni zbor Društva vojnih invalidov

Letos je bil občni zbor Društva vojnih invalidov prvič v Moravčah. Udeležili so se ga članice in člani DVI Domžale in deset članic in članov pod obora Moravče.

Predstavljeni so bila letna poročila. Izvoljeni so bili novi člani vodstvenih organov. Tako so bili za štiriletno obdobje soglasno izvoljeni: za predsednika Jože Brodar, za tajnico Kristina Janežič, za predsednika nadzornega odbora pa Jože Kveder.

Prisotna povabljenka gosta: župan občine Moravče, Martin Rebolj in predsednik vojnih veteranov Moravče, Vito Cerar, sta izrazila pozitivno mnenje o društvu.

Na srečanju so se spomnili desetih svojih članov - osemdesetletnikov, ki so praznovali v preteklem letu.

Zapis Jože Novak, skrajšano v uredništvu

Roke so ustvarile, srčnost pa prepletla praznik rokodelcev

V petek, 11. aprila, je bil res poseben večer. Rokodelci smo praznovali prvo okroglo obletnico z razstavo in rokodelsko obarvano prireditvijo. Vsi, ki spoštujejo naše delo, so prišli v Kulturni dom v Moravčah in s seboj prinesli prav posebno valujočo in nalezljivo energijo, Hvala vam zanjo. Hvaležni smo za prav vsako pohvalno besedo, ki ste jo namenili ob jubileju. Hvala vsem govornikom: županu Martinu Rebolju, evropski poslanki Ljudmili Novak, županu občine Lukovica Mateju Kotniku, Mojci Hauptman v imenu Centra za razvoj Litija. S svojimi pesmimi so popejšali večer pevci Grajskega okteta, citrar Rado Kokalj in harmonikar Mirko Kržišnik. Za vse lepa hvala. Hvaležni smo entonologinji in konservatoriki Mojci Tercelj Otorepec, ki budno spremlja naše delo in je bila z nami.

Rokodelki Sonja in Irma sta vodili prireditev in sejali besede od srca k srcu, kar je najlepša pohvala in zahvala. Sonja Vraz je naše delo zapisala v, ob jubileju izdani knjigi, Roka ustvarja - snuje srce, za kar ji vsi rokodelci izkazujemo zahvalo, kot tudi Bernardi Mal, ki nam je svetovala pri urejanju in je knjižico lektorirala.

Nova celostna podoba našega društva in knjiga, ki jo je s toliko tenkočutno-

stjo oblikoval in naše izdelke fotografiral Blaž Slapar sami govorita hvalo avtorju. Pohvalno so se o njej izrekli vsi, ki so jo prijeli v roko, jo prelistali in prebrali.

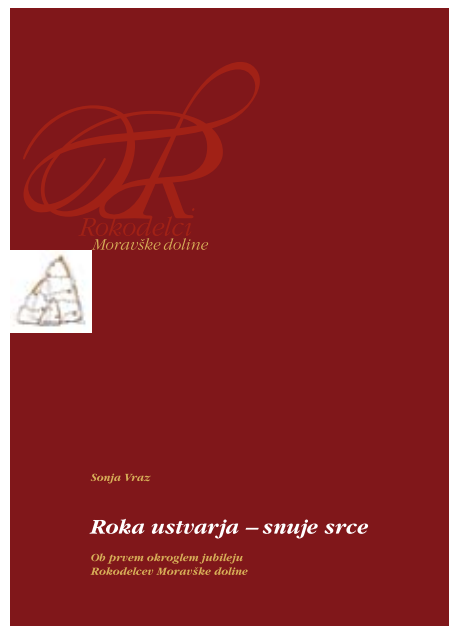
Brez Milana Kokalja in moderne tehnike naše delo nebi moglo biti prikazano tako nazorno. Mile, zahvaljujemo se ti za vse lepe posnetke in vso pomoč pri organizaciji prireditve.

Pravo težo jubileju je dala misel lukovškega župana Mateja Kotnika, v kateri je povedal, da razume pohvale domačega župana in evropske poslanke, vendar hvala nima takšnega pomena, če je ne izreče sosed!? In sosed jo je izrekel.

Svoje mesto med zahvalami imajo

Dr. Janez Bogataj se naše prireditve ni mogel udeležiti, v svojem opravičilu pa me prosi:

»Prosim vas, da vsem vašim rokodelcem prenesete moje iskrene čestitke z željo, da svoje bogato znanje prenesejo tudi na čim več mladih prebivalcev Moravske doline. Upam, da bodo nekateri spoznali in odkrili možnosti za svoje ustvarjalno delovanje tako, kot to delajo njihovi vrstniki v nekaterih drugih državah Evropske Unije.«

tudi vsi tisti, ki nam v dokajšnji meri finančno omogočajo izvesti različne zastavljene cilje.

Dragi rokodelke in rokodelci, hvala vsem vam za vaše marljivo in vztrajno delo v društvu in izven njega, saj bomo le s takšnim delom, ki smo si ga zastavili, poskrbeli, da bodo naši mlajši rodovi znali pokazati, kako so delali naši predniki. Skupaj in složno bomo to lahko dosegli, v kar sem trdno prepričana.

Branka Bizjan, predsednica društva

Občni zbor Društva upokojencev

Iz poročil na občnem zboru Društva upokojencev Moravče smo izvedeli, da je imelo društvo ob koncu leta 408 članov, od tega 138 moških in 270 žensk. Med njimi je bilo 84 članov starih osemdeset in več let. Vse so v preteklem letu obiskali in jih skromno obdarili. Družabnosti in medsebojnega srečevanje si v društvu tudi sicer najbolj želijo, zato je njihov Dom v dopoldanskem času vedno lepo obiskan. Društvu pa dajejo še poseben navdih različne sekcije.

Sonja Sever organizira in vodi izlete. Imeli so štirinajst izletov. V preteklem letu so uvedli pohodništvo po poteh Moravske doline.

Vlasta Vresk, podpredsednica zeliščarske sekcije, je namesto predsednika Kodermana, ki je bil zaradi bolezni odsoten, poročala o njihovem mesečnem sestajanju, o nabiranju zelišč in spoznavanju le teh, o udeležbi na ek-skurzijah in predavanjih. Pripravili so

že tretjo razstavo zdravilnih zelišč.

Franc Kmetič, predsednik Mešanega pevskega zbora Društva upokojencev, je opisal enajst njihovih nastopov in povedal, da se vedno radi odzovejo na vsa povabila.

Ko so bila predstavljena poročila predsednika društva Franca Novaka, tajnice Vlaste Vresk in blagajničarke Miše Mesec ter vseh sekcij, so podelili še priznanja za izredno prizadevanje v društvu. Prejeli so jih: Sonja Sever za organizacijo in vodenje izletov, Ivan Koderman za petletno mentorstvo zeliščarski sekciji, za triletno uspešno sodelovanje pri pripravi razstave zdravilnih zelišč Martina in Franc Hamersak ter Mihaela Cerar.

Tudi plan za leto 2008 so si ambiciozno zastavili: še več izletov, pohodov, razstava zelišč in ekskurzije, obdaranje starejših in bolnih članov, še več pevskih nastopov. V poletnem času na-

črtujejo srečanje vseh članov društva, v zimskem si želijo pripraviti razstavo »Upokojenec, pokaži kaj znaš!« Želijo si povezav z drugimi društvi.

Ob zaključku je tajnica povabila vse člane, da povedo, kaj pričakujejo od društva. Skušali bodo ustreči njihovim željam.

Tisto popoldne je bila priložnost za druženje in upokojenci so jo z veseljem izkoristili. Za prijetno vzdušje sta dodatno poskrbela pevski zbor in mladi harmonikar.

VR

Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet je imelo redno skupščino

Člani društva Jesenski cvet smo se na lep in prijeten pomladadanski dan, 13. marca letos, znova zbrali na redni skupščini. Od 199 članov, kolikor nas šteje društvo, se nas je na skupščini zbralo kar 111 članov. Za kraj srečanja smo znova izbrali gostišče Fr'frau v bližini Moravč, kjer imajo primeren prostor za toliko ljudi, kot se nas vedno zbere na naših skupščinah.

Po uvodnem pozdravu nas je predsednica društva **Vlasta Rozman** na kratko seznanila o najvažnejših zadevah o katerih smo razpravljali in odločali na sejah v preteklem letu. Med drugim smo na zadnjem občnem zboru sprejeli nov statut, izvolili podpredsednico društva, gospo Jožico Kurent, sprejeli pravilnik o računovodstvu, ki ga je društvo začelo uporabljati na začetku tega leta, odločali o tem, kje bo potekal poletni medgeneracijski tabor in kakšen bo prispevek članov, sprejeli vrsto aktivnosti za dan odprtih vrat društva, odločili smo se tudi o tem, kam bomo odšli na celodnevni izlet in kaj bomo predstavili novega voditeljicam oz. voditeljem skupin. Člani izvršnega odbora smo se tudi odločili, kje in kako bo potekalo decembrsko srečanje vseh članov skupin, poleg tega pa smo obravnavali polletno in končno poročilo o delu društva in sprejeli predlog plana dela društva. Redno smo spremljali tudi poročila blagajničarke društva in dejavnosti načrtovali skladno z razpoložljivimi sredstvi.

Po predlaganem dnevnem redu delovne predsednice **Marije Radkovič** smo na skupščini potrdili delovna in finančna poročila za preteklo leto in delovne in finančne načrte za letos. Podelili smo tudi nagrado za deset letno vodenje skupine.

Gostje, ki so se letos naše skupščine udeležili v kar velikem številu, so pohvalili naše delo in predstavitev tega v preteklem letu in seveda tudi naše smeje načrte za naprej. Svoje misli o tem so nam zaupali župan občine Moravče Martin Rebolj, župan občine Mengeš Franc Jerič, podžupan občine Trzin Franc Mušič, predsednik Društva Žerjavčki iz Trzina Franci Pavlič, predsednik Društva upokojencev Domžale Nande Starin in Majda Hrovat, koordinatorka nacionalne mreže SSLS. Vsem gostom in voditeljem skupin je Anica Smolnikar podelila košarico z jajčki in piščančki. Košarice so nastale na delavnicah, ki sta jih v društvu organizirali Anica Smolnikar in Marija Radkovič.

Po končanem uradnem delu skupščine je delovna predsednica Marija Radkovič prebrala nekaj lepih misli in nagajivih pesmi, čemur smo vsi z zadovoljstvom prisluhnili. Dodatno vzdušje pa je pripravila še skupina članov društva, ki se v okviru programa krepitev psihofizičnih aktivnosti udeležuje plesnih delavnic. Pristrčno in pogumno so zaplesali dva plesa, kar so prisotni nagradili z bučnim aplavzom. Sledil je še prijeten klepet ob skromnem kosilu, nekateri so tudi zaplesali in po treh urah smo se razšli zadovoljni, prežeti z občutki prijateljstva in pripadnosti in seveda polni novih načrtov.

Jožica Trstenjak

Praznovanje praznika invalidov v Hali komunalnega centra v Domžalah

Invalidi iz Domžal, Lukovice, Mengša, Moravč in Trzina so bili zadovoljni z izvedbo praznika invalidov 30. marca 2008, ki so ga praznovali v Hali komunalnega centra Domžale. Godba na pihala je naznanila slavnostni pričetek, nato uradni program, sprejem gostov – županov: iz Domžal, g. Tonija Dragar, iz Mengša g. Franca Jerič in iz Moravč, g. Martin Rebolj, novo izvoljeno predsednico pobratenega društva Izola,

ga. Jolando Deško, predsednike društev z delegacijami iz Gorenjske regije iz Kopra in Sežane, podpredsednico ZDIS-a, ga. Zdenko Ornik in pozdrav častnemu gostu, Direktorju direktorijata za invalide iz ministrstva za delo, družino in socialo, mag. Cvetu Uršič. Vsak izmed naštetih gostov je prispeval lep nagovor invalidom z obljubami, da se bodo prizadevali za izboljšanje socialnega stanja invalidov v družbi oz. na območjih, kjer sega njih pristojnost. G. Dragar je poudaril, da se občina Domžale izredno prizadeva nameniti več finančnih sredstev humanitarnim društvom in organizacijam, saj se člani društev zares prizadevajo za izboljšanje življenja invalidov. Namensko dodeljena sredstva obrodijo velike sadove.

Velik prispevek pri delu z invalidi

ima tudi ga. Vida Perne, predsednica MDI Domžale, ki bo za svoje delo prejela posebno občinsko priznanje.

In nato je sledil zabavni del proslave: Zapel je Martin Perovič, prisotne je razvnela pevka Tanja Žagar, zaigrali in zapeli so

člani ansambla Prosen in ansambla Veseljaki, zapele in zaplesale so mlada dekleta Foxy teens. Tone Fornezzu Tof je svojo satiro usmeril na znane politične osebnosti. Telovadna skupina MDI Domžale, ki se srečuje na razgibavanju enkrat tedensko, je prikazala svoj trud za ohranjanje zdravja in vitalnosti. Ga. Maja Mušič, ki je program povezovala, je nato napovedala, ples in zabavo z ansamblom Javor, srečelov in druženje.

Po dobri hrani in pijači je čas zelo hitro tekkel. Medsebojno pozdravljanje in pogovori z znanci, prijatelji in sotrpini, petje, smeh in ples, so dajali ritem popoldnevu te praznične nedelje. Potem podajanje rok in obljuba, da se spet srečamo, če ne prej pa naslednje leto, so spremljali invalide in povablence

do izhodnih varat hale KC.

Vsi prisotni pa so imeli tudi možnost ogledati si razstavo ročnih in likovnih del naših članov in sicer v Galeriji Domžale. Zanimiva dela posameznikov. Kaj vse ustvarjajo invalidi v prostem času! Lepa razstava, ki je bila odprta že v soboto 29. marca in vse do zaključka praznovanja dneva invalidov – nedelje do 17. ure. Razstavo si je ogledalo zelo veliko ljudi, med njimi tudi znani umetniki, ki so zabeležili svoje pohvalno mnenje.

Bilo je veliko lepega in veliko doživitega. Morda se kdo ni mogel sprostiti, pozabiti na skrbi in težave, ni bil zadovoljen, a splošna ocena je prav dobro.

Takih druženj si invalidi zares želimo.

Martina Lampret

Malo rok za velik uspeh

V soboto, 5. aprila, je Društvo krajanov Limbarska gora pripravilo redni letni občni zbor v gostilni Nad logom. Udeležba ni bila popolna, saj je več članov manjkalo, so se pa članom tokrat pridružili ljubitelji prireditve Pohod po nagelj, ki radi priskočijo na pomoč in s svojim delom nekoliko pripomorejo k izvedbi vseslovenske prireditve. Na občnem zboru so pregledali finančno poslovanje za leto 2007, ki je bilo uspešno. Prav tako uspešno so izvedli 20. prireditev Pohod po nagelj. Dohodki društva niso tako visoki kot pretekla leta, saj gostinski del ponudbe opravi poklicni gostinec delno zaradi strogih sanitarnih predpisov, delno pa tudi zaradi premajhnega števila članov in sodelujočih pri prireditvi. Več časa so namenili razpravi o postavitvi društvenih prostorov, ki bi služilo tudi zbiranju krajanov in mladim. V razpravi je sodeloval tudi Martin Rebolj, župan občine Moravče,

ki je, kot običajno, zagotovil pomoč pri izvedbi takšne zamisli. V načrt za leto 2008 so poleg že izvedenega Pohoda uvrstili še septembrsko prireditev Slovo poletju, ki jo nameravajo obogatiti s prikazom enega izmed starih opravil. Lanskoletna postavitev apnenice je bila izjemna, saj je zbudila veliko zanimanje obiskovalcev in sprejela nekaj povabil za prikaz na še kateri prireditvi v občini in izven nje. Krajanje se bodo to pomlad pridružili čistilni akciji, ko bo za to primerno vreme.

Po uradnem delu so se ob zvokih Moravškega tria najbolj zagreti zavrteli v ritmu valčka in polke. Ob glasbi so se spletle prenekateri misli in tudi vabilo, da se vsi, ki imate prireditev in Goro radi, včlanite v društvo in del svojega časa namenite ohranjanju turističnega bisera Moravske doline.

Bernarda Mal

Turistično društvo Moravče

Razpis za priznanje Zlati lipov list

V mesecu maju v Turističnem društvu Moravče znova pričenjamo akcijo, s katero želimo občane pritegniti k skrbi za lepšo podobo stanovanjskih hiš, kmečkih domov, za varovanje stavbne dediščine in s tem - k lepšemu videzu celotne občine.

Ocenjevalna akcija **Zlati lipov list** se je že kar lepo »prijela«. Zato tudi letos pričakujemo Vaše sodelovanje. Izbrali bomo:

- najlepše urejeno stanovanjsko hišo (okensko, balkonsko cvetje, okolica hiše),
- najlepše urejen kmečki dom,
- najlepšo staro hišo.

Izvedli bomo dve ocenjevanji: prvo bo v drugi polovici junija, drugo bo v avgustu (dobitniki lanskih prvih nagrad so izvzeti iz ocenjevanja). Zaključek akcije načrtujemo v mesecu novembru na prireditvi Martinov večer, ko bomo najboljšim podelili priznanja in nagrade.

Vemo, da vas je veliko, ki imate znanje, bogate izkušnje, voljo ter zlasti veliko veselja do gojenja okrasnih rastlin in urejanja doma. **Vaše prijave pričakujemo do 15. junija.**

Pošljite jih na naslov: **Turistično društvo Moravče, Vegova 19, 1251 Moravče ali po tel.: 041 326 292 ali na e-naslov: info@turisticnodrustvo-moravce.org.**

Učno sprehajalna pot Rača

Rekreativna hoja ob Rači je od 1. maja dalje vsak torek ob 17.30.

»Rača« postaja tudi učna in ne le sprehajalna pot. Pričakujemo učence **6. razreda OŠ** Jurija Vege, za katere smo pripravili **tehnični dan**. Prijavila se je že tudi šola izven naše občine.

Arboretum Volčji potok

Bližajo se prvomajske počitnice, ko se bomo lahko odpravili na izlet ali sprehod ali zahtevnejši pohod v prebujajočo naravo. Priporočamo vam ogled razstave cvetja v Arboretumu. Tudi letos se bo predstavila občina Moravče in sicer v okviru vseh sodelujočih občin Podjetne regije. V razstavnem šotoru bo ves teden na ogled foto razstava 'arhitektura'. Dan občine Moravče bo letos v soboto 26. aprila dopoldne, ko bodo v predstavitvenem programu sodelovali Pihalna godba Moravče, Pevski zbor DU Moravče, Folklorna skupina Lilije in še kdo.

Jože Novak, naš dolgoletni dopisnik, je praznoval osemdeseti rojstni dan

Kar srečo ima, kdor ga dobi doma, pravi Jože Novak. Z ženo obiskujeta razne prireditve, svojce in hodita v naravo. Piše za Novice iz Moravske doline, za Vzajemno, Kmečki glas in druge časopise. Člankom vedno doda tudi fotografije. Njegov dom je velik arhiv, poln spominov na dogodke, ki mu veliko pomenijo, saj je pri vseh aktivno sodeloval. Rojen je bil nad Oplotnico na Štajerskem. Pri enajstih letih je moral od hiše za kruhom k srednje velikemu kmetu za varuško, pastirčka, kasneje vse težja dela. Spoznal je prve partizane. Proti koncu vojne je vstopil v VDV. Po vojni pa je delal na raznih kmetijah, po nekaj podjetjih, kjerkoli je lahko dobil delo. Leta 1948 se je javil na razpis za miličnika. Leta 1959 je prišel v Moravče, kot vodja varnostnega okoliša in namestnik komandirja. Ko je prišel na Vrhpolje, je tu našel še polno drugega dela, v Krajevni skupnosti, v Rdečem križu. Ko se je upokojil, je postal dejaven tudi v Društvu upokojencev. Tudi sedaj mu ne pride na misel, da bi se izključil iz dogajanja. Pravi, da si želi biti dejaven in koristen, kajti iz tega črpa svežo moč. S toplimi željami ga je obiskal tudi župan. Iz uredništva želimo g. Novaku, da bi še dolgo uspeval osrečevati ljudi okoli sebe, da bi ostal zdrav in zadovoljen.

VR

Osemdeseti rojstni dan je praznoval gospod Kokalj Filip iz Straže

Gospod Kokalj Filip je praznoval 30. marca svoj osemdeseti rojstni dan. Ob obisku župana, je stekel pogovor o starih, tudi vojnih časih in o rodnem Prekru. Gospod Kokalj je prijeten sogovornik in ni se čuditi, da je prišla tisti dan k Srovcu, kakor se pri hiši reče po domače, tudi zelo velika množica mladih z najboljšimi željami ob njegovem prazniku.

Vse najboljše in veliko trdnega zdravja mu želimo tudi iz uredništva.

VR

Kako smo ljubili tovariša Tita

V soboto 22.03.2008 se je iz dvorane kulturnega doma v Moravčah slišal smeh. Nič čudnega, saj je v dvorani gostovalo SNG Nova Gorica v koprodukciji Kosovelovega doma, s komedijo, ki je bila lani na Dnevh komedije v Celju, po izboru občinstva, proglašena za Žlahtno komedijo, njen glavni akter, Gojmir Lešnjak-Gojc, pa je bil proglašen za Žlahtnega komedijanta. Komedija s pomenljivim, pa bodisi nostalgičnim bodisi kritičnim naslovom »Kako smo ljubili tovariša Tita« je navdušila tudi moravško publiko. Med drugim je zagotovo mnogim obudila spomine, tako na »dobre stare čase«, kakor tudi na čase totalitarizma. Dogajanje samo je postavljeno v današnji čas, na Dan mladosti, ko Titov »fan« (Gojc) organizira proslavo Titu v čast, vendar je ta zelo slabo obiskana. Pridruži se mu le še en Titov oboževalec, nekdanji udbaš (Branko Ličen), ter gospa (Teja Glažar), ki je bila kot petnajstletnica iskreno zaljubljena v Tita, poleg tega pa tudi ni bila prave »barve«. Družbo jim dela predstavnik kapitalizma, mladi barman (Miha Nemec), ki se ob vseh čustvenih izpadih posmehuje

zagretim komunistom. Komedija je polna, za tedanje čase samoumevnih cvetk, ki gledalca zagotovo ne pustijo ravnodušnega. Lahko bi rekla tudi, da je aktualna, saj so »barve« očitno še zelo popularne.

Maja Hren

Nepozaben užitek za domače glasbene sladokusce

Dolga, dolga je cesta, ki je nekje proti sredini meseca aprila pripeljala v domači hram kulture na skupni koncert priljubljenega pevca prekmurskih ravnih Vlada Kreslina in domače, v naši dolini nič manj priljubljene Vrhpoljske

tamburaše. A najsi je bila pot še tako zavita, sta se trud in dolga cesta obema bogato obrestovala. V do zadnjega kotička napolnjeni dvorani sta namreč požela burne aplavze in priznanja, kakršnih v dvorani pač ni slišati kar ob vsaki priložnosti.

Kreslinu je uspelo publiko ogreti že s prvo pesmijo, še bolj pa s prošnjo, naj mu takoj pritegnejo vsi: »Saj na koncu bomo itak peli vsi!« je preprečljivo zagodel v svojem prekmurskem narečju. In so res takoj zapeli vsi. Tudi najmlajši, ki so uspeli priljubljenega pevca nekajkrat celo preglasiti, tako da je moral za trenutek sam ubrati njihove, vsem staršem tako znane milozvočne viže... Kakorkoli, Kreslinu se očitno za podmladek med občinstvom in priljubljenost še dolgo ne bo bati! Vrhpoljskim tamburašem prav tako. Skupna koncertna cesta pa je bila tokrat nekaj zares posebnega, zlasti za domače glasbene sladokusce, ki prisegajo na obe zvrsti glasbe. Skupne pesmi so namreč zvenele tako uigrano, kot da bi jih zares skupaj vadili mesece, kakor se je pošalil Kreslin. Še bi jih radi slišali.

O ALERGIJAH

S prihodom pomladi in prvim cvetenjem se žal pri nekaterih pojavijo tudi alergije na cvetni prah. Pri alergijah gre za proces, ko telo pretirano odreažira ob stiku s sicer nenevarno snovjo. Imunski sistem lahko določene snovi (npr. cvetni prah, dlako domačih živali, zdravila ali kako drugo snov) napačno prepozna in pretirano odreažira. Trenutno je poznanih že več kot 20 000 takšnih snovi, ki jim pravijo alergeni in ki se jim naše telo lahko upre.

Najpogostejši alergen, ki povzroča celoletno kihanje in izcedek iz nosu je pršica hišnega prahu. Ob stiku z alergenom pride do razdražene sluznice v ustih, nosu in očeh, do glavobola, v težjih primerih preobčutljivostne reakcije (največkrat po pikih žuželk, zaužitju zdravil ali hrane) pa lahko pride do srbenja in izpuščajev na koži,

pospešenega srčnega utripa, oteženega dihanja, kar brez pravočasnega zdravljenja posledično lahko vodi tudi v smrt. Značilno za alergije je, da se težave pojavijo najpogosteje tam, kjer je prišlo do stika z alergenom. Tako se pri alergiji na cvetni prah pojavijo težave, ko pride alergen z vdihanim zrakom v stik s sluznico dihalnih poti in prizadene nosno in bronhialno sluznico, kar povzroča t. i. seneni nahod, pri alergijah na hrano pa se najprej pojavijo prebavne težave v obliki drisk.

Pri zdravljenju alergij velja, da je najpomembnejše izločiti oziroma odstraniti alergen (snov, ki povzroča težave), kar pa ni vedno mogoče, npr. pri alergiji na pelod in pršico. V takšnih primerih je treba zmanjšati izpostavljenost alergenom, redno jemati predpisana zdravila in upoštevati zdravnikova navodila. V nekaterih primerih, predvsem pri

VPIS V SREDNJE ŠOLE

V mesecu marcu je potekal vpis v srednje šole. V tem šolskem letu so se naši učenci vpisali na 25 različnih šol, v 28 različnih programov.

Glede na pretekla leta, se učenci vsako leto vpisujejo na več različnih šol in v različne programe. Tudi sama ponudba programov se vsako leto širi, saj se odpirajo novi izobraževalni programi in s tem tudi večja izbira. Če navedem le nekaj teh programov npr: mehatronik, računalnikar, avtokaroserist, logistični tehnik, okoljevarstveni tehnik itd.).

Tabela 1: Vpis učencev glede na vpis na posamezne šole ter programe

Leto vpisa v SŠ	šole	programi
2006	18	21
2007	22	19
2008	25	28

V tem šolskem letu se je 24 % učencev vpisalo v 3. letne programe, 45 % učencev v 4. letne programe ter 31 % v program gimnazije. Pred dvema letoma se je večina učencev vpisala na program gimnazije (38%), najmanj pa na programe, ki trajajo 3. leta (25%).

S samo analizo vpisa vidimo, kakšen je trend mladostnikov glede poklicne želje, na kateri srednji šoli si želijo pridobiti ustreznega znanja za opravljanje določenega poklica.

Iz tabele 2 je razvidno, da v primerjavi z vpisom leta 2006, ne želi več večina (oz. 1/3 generacije) mladostnikov na gimnazijo. Za program gimnazije se odločajo učenci, ki imajo jasen cilj, kaj želijo (npr. postati zdravnik, odvetnik) in je za doseg tega cilja potrebno daljše izobraževanje. Za gimnazijo se odločijo tudi učenci, ki še ne vedo točno, kaj želijo opravljati, a imajo dober učni uspeh ter dobre učne in delovne navade.

Sama izbira in vpis v triletno programe, kjer je veliko praktičnega usposabljanja, je v vseh letih konstantna. Za te programe se odločajo učenci, ki radi delajo in so običajno tudi spretni na tem izbranem področju.

Tabela 2: Vpis učencev OŠ Jurija Vege v srednje šole glede na čas trajanja programa (podatki so izraženi v %)

Leto vpisa v SŠ	3. letni program	4. letni program	gimnazija	SKUPAJ
2006	25	37	38	100
2007	26	43	31	100
2008	24	45	31	100

alergiji na žuželke in na trave je možno tudi cepljenje proti alergiji, ki se mu reče hiposenzibilizacija ali imunoterapija. S tem zdravljenjem bolnik sicer postane manj občutljiv za določeni alergen, vendar pa se preobčutljivosti običajno ne zavre popolnoma, zato je še vedno najbolj zanesljivo zdravilo izogibanje snovem, ki nam povzročajo težave. Nikakor pa naj alergija na vaše življenje ne vpliva tako, da bi bili kakorkoli prikrajšani. Z upoštevanjem navodil in malo dobre volje bo pomlad tudi za preobčutljive na cvetni prah lepa, le vremensko napoved in napoved o koncentracijah cvetnega prahu bo potrebno malo pogosteje preveriti. Veliko lepih pomladnih dni vsem!

NM

Pri sami izbiri poklica in šole, ki pripelje do opravljanja le tega, dajemo na šoli velik poudarek na informiranju. Mladostnike spodbujamo k temu, da razmišljajo o svojih željah, sanjah, upih, ciljih ter jim pomagamo, da se spoznavajo in se sprašujejo o tem, kaj jih pravzaprav najbolj veseli, v katerem opravilu že sedaj uživajo in ga z veseljem opravljajo, kako preživljajo prosti čas, kateri so njihovi hobiji, kateri šolski predmeti jih veselijo, kako uspešni so pri njih, kaj zmorejo, kakšne so njihove sposobnosti, nadarjenosti in spretnosti, koliko znajo (več kot vrstniki, enako..), spoznavajo svoje lastnosti (spoznati se kakšen sem) in jih povezujejo s posameznimi poklici, so s svojim uspehom v šoli zadovoljni, razmišljajo kaj o zaslužku (hiter zaslužek, zaslužek ni pomemben), ali so posameznikove želje ta trenutek tudi uresničljive, so morda posledica njegovega trenutnega razpoloženja? Pomembno si je zastavljati vprašanja: KJE?, KDAJ?, ZAKAJ?, KOLIKO?, KAJ?. Ključnega pomena je njihova motivacija torej kaj hočejo. Tu pridejo do izraza posameznikovi interesi, stališča, motivacija in cilji.

Pri odločanju za poklic vpliva tudi status (npr. zaželeni poklici, poklici, ki so pogosto omenjeni v medijih, poklici, kjer se govori o velikih zaslužkih ipd). Malo je otrok, ki se vpraša ali bo po zaključku šolanja lahko dobil službo, tako, da to ni glavno merilo pri izbiri. Nekateri se odločijo za posamezno šolo zaradi vrstnikov. Odločitev – torej želja posameznega učenca/učenke se ne ujema vedno z uspehom. V tem primeru učenca in starše seznanimo z učenčevim predznanjem, ki se v veliki meri kaže ravno v učnem uspehu, njegovim delom v šoli ter zahtevami programa za katerega se zanima. Vsekakor je končna odločitev njihova. A naša dolžnost je, da pojasnimo vse vidike, ki jih poznamo. Z rednim delom in sprotim učenjem ter dobro motivacijo, s strani akterja, ki je v tem primeru učenec sam, se da veliko narediti. A če gre za prevelik razkorak med željo in sposobnostmi (uspehom) ima že s tem manjšo možnost, da sploh pride na željeno šolo. Vsekakor ne preprečujemo vpisa na manj primerno šolo glede zahtevnosti in uspehom, a starše ter posameznika o tem informiramo. Končna odločitev ostane družini. Mi svetujemo, kaj bi bilo na podlagi naših informacij najboljše za posameznika, da bo uspešen in bo njegova samopodoba ostala še naprej pozitivna.

Je pa tako, da učenci, ki so na osnovni šoli imeli težave pri učenju, pogosto »zacvetijo« na srednji šoli (govorimo o 3. letnih programih), jim je lažja, saj so strokovne vsebine povezane z njihovimi interesi, manj je predmetov, ki jih ne zanima in jih ne razumejo. Na šoli uporabljamo računalniški program »Kam in kako«, ki **pomaga pri odločanju za poklic**. Program je zanimiv in prijazen za uporabnika, saj ponuja možnost spreminjanja odgovorov in po odgovarjanju nudi takojšen prikaz rezultatov (predlagani poklici). V bazi programa je veliko število opisov poklicev (preko 342).

Ob uporabi programa lahko mladostniki: podrobneje raziščejo poklice, ki so glede odgovorov primerni in zanimajo posameznika. Rezultati odražajo posameznikove lastne ideje in ne idej koga drugega, kar je učencem v veliko pomoč pri odločanju. Tako dobijo nove zamisli o primernih poklicih in o njih razširijo znanje o že znanih in novih poklicih. Ob uporabi programa se lahko naučijo tudi kaj o sebi in sebi primernih poklicih. Najpomembnejše je to, da glede na posameznikove odgovore, so predlagani konkretni poklici. Opise teh poklicev si lahko takoj ogleda.

Ljudje se med seboj razlikujemo.

Vsak nekaj zna, ve, vsakogar nekaj zanima.

Vsak ima svoje želje, pričakovanja in cilje.

Vsak zase je nekaj posebnega, enkratnega.

Zato popolnoma vsak lahko poišče poklic, ki ustreza njegovim lastnostim.

Dan odprtih vrat na OŠ Roje

Že ob prihodu v OŠ Roje so nas pozdravili dobro razpoloženi učenci. Pozdravili so nas skupaj s svojimi učitelji in drugimi, ki s svojim delom prispevajo, da se v šoli prepletata vzgojni in izobraževalni program v urejenem in prijetnem okolju.

Učenci so nam s ponosom pokazali izvorno urejene učilnice. V vsakem prostoru smo lahko opazovali izdelke otrok, od preprostih risbic do zahtevnih izdelkov iz različnih materialov, ki imajo uporabno in tudi že umetniško vrednost.

Koliko energije, volje in znanja imajo ti naši otroci smo spoznali v igri, ki so nam jo pripravili. Zaigrali so nam jo pod skrbnim mentorstvom učiteljic. Scenarij in režija sta bila čudovita, napisana »igralcem na dušo«. Začetna vsebina po predlogi Pavčkove pesmi Kako raste mama me je prevzela. Enkra-

ten prikaz našega potovanja skozi življenje. Od našega nič, preko rojstva, otroštva, mladosti, odraslosti in do zrelih let. Pohvalo zaslužita tudi pevski zbor in plesna skupina, ki sta s svojimi nastopi dopolnila celovito podobo predstave.

Po končani predstavi nas je čakalo še prijetno presenečenje. V avli smo lahko poskusili čisto prave slaščičarske izdelke učencev. Skupaj z mentoricami so pripravili okusne potice in še veliko drugih vrst peciva. Mize so bile prekrite s pladnji okusnih dobrot. Čudovit pogled, ki pa ni trajal dolgo. Ob kramljanju z učitelji, učenci in ostalimi obiskovalci smo ob kavici in soku hitro pokvarili čudovit izgled obloženih miz. Nove lastnike so dobili tudi prekrasni izdelki, ki

so krasili avlo. Skupaj z nami so odhajali izdelki iz gline, poslikani kozarci, voščilnice, priponke, ročno poslikane rute...

V spomin smo shranili tudi žareče poglede učencev in učiteljev. Za prijetno preživete sobotne urice smo se jim oddolžili z vedrim pogledom, iskrenim nasmehom in prijateljskim stiskom roke.

Slavi Kocjančič

COMENIUS projekt na naši šoli

Kulturna dediščina

V prejšnjem izvodu *Moravških novic* se vam je predstavila projektna skupina *Kraške jame*. V tem izvodu pa se vam bosta predstavili skupini za kulturno in naravno dediščino.

Skupino 'Kulturna dediščina' sestavlja skupina deklet pod vodstvom mentorice Zdenke Wicher in vodjo turističnega društva *Danico Jančar*. Naša skupina dela na temo kulturna dediščina v povezavi z vodo. Ostredotočili smo se predvsem na mline, žage in perišča. Pri tem projektu smo se pogovarjali tudi z nekaterimi vaščani, ki so nas prijazno sprejeli ter nam povedali nekaj o življenju nekoč in danes na periščih, žagah ter mlinih. O tem, kako se je perilo pralo včasih, smo se pogovarjale z ga. *Danico Jančar* in ga. *Francko Štefan*. Ga. *Danica* nam je pranje tudi prikazala na perišču.

O življenju v mlinu nam je pripovedovala ga. *Jelka Cerar*, ki je mladost preživela kot mlinarjeva hči. Obiskale smo

tudi *Lukovo žago* in *žago v Zalogu ter Maktajnarjev in Kižev mlin* ter naredile intervju z lastniki. Ob vodstvu *Danice Jančar* in *Nuške Lebar* smo se s skupino, ki popisuje naravno dediščino podale na učno pot ob *Rači* ter poslikale mline in perišča. Ob *Mohorjevem mlinu* smo skupaj zapeli pesem 'Ob bistrem potoku je mlin...'. Preizkusile smo se še v kuhanju mila po starem receptu *Daničine mame*. Do zdaj smo se osredotočili predvsem na terenska dela, čaka pa nas še težji del naloge (oblikovanje predstavitve naloge v *Litvi*), ki ga bomo poskušale opraviti čim bolj učinkovito in zavzeto.

Maja Avbelj, Anita Peterka, Katarina Vidergar in Zdenka Wicher

Naravna dediščina

V naši skupini popisujemo vodne rastline in živali na območju *Rače* in *Drtijščice*. Dne 29. marca smo se odpravili na učno-sprehajalno pot *Rača*. Tam smo imeli čistilno akcijo in fotografirali nekatere rastline. Na naš objektiv smo ujeli tudi nekaj vodnih živali. Nekaj teh rastlin je

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

na 'rdečem' seznamu. Med njimi je na primer *pasji zob*. Nekatero rastline smo tudi nabrali in bomo iz njih, s pomočjo *Anke Jeran*, izdelali zanimiv herbarij. Z mentorji (*Zdenka Wicher*, *Anka Jeran*, *Helena Klinc* in *Danica Jančar*) se

velikokrat dobivamo na srečanjih, kjer dobimo navodila za naše delo. Naša naloga je še ugotavljanje biotske pestrosti ter z njo povezanih parametrov in na koncu oblikovanje predstavitve izsledkov svojega dela, ki jih bomo predstavili v *Litvi*. Čaka nas še obilo dela!

Vito Urbanija, Erik Langerholc, Domen Lušina in Zdenka Wicher

Razred veselih, glasnih, povezanih glasbenikov in športnikov

Ni dolgo, kar so nas starši kot prvo generacijo devetletkarjev pospremili v šolo. Danes smo že nagajivi najstniki, ki obiskujemo 7. a. Vsi nas poznajo po pametnih in nagajivih idejah. V razredu nas je 24, od tega 13 deklet in 11 fantov. Uganite, kdo nosi hlače? Med nami je tudi razredničarka Bernarda Mal in nadomestna razredničarka Martina Lorber. Čeprav smo učno zelo uspešen razred, ne malokdaj ušpičimo kakšno lumparijo, na primer razbijemo šipe, plezamo po strehah in

tudi krivi smo, da so nekateri učitelji na hitro osiveli. Drugače pa nas drugi razredi poznajo po tem, da smo vedno za akcijo, vedno smo veseli, glasni in držimo skupaj. Smo redni udeleženci športnih tekmovanj in tekmovanj iz znanja. Vsekakor smo razred glasbenikov, saj skoraj vsi igramo na inštrumente, in razred športnikov. Mislimo, da je vsakdo od nas v nečem najboljši, zato smo na vsakega tudi ponosni in se skupaj veselimo dosežkov. V generaciji otrok, rojenih v letu 1995, drugače tudi ne more biti. Vsako leto v počitnice skočimo s piknikom, ki ga v junijski soboti organizirajo naši starši, povabijo pa tudi vse naše razredničarke.

Naše načelo je, da je vsak nov dan nova priložnost, ki jo moramo izkoristiti.

Patricija Marolt, predsednica razreda

Z domišljijo na potep

Radi obiskujemo pravljčni krožek. Tam beremo, rišemo, se pogovarjamo, pišemo pravljice.

Letos smo ponovno sodelovali na literarnem natečaju Z domišljijo na potep. Člani pravljčnega krožka (Tinkara, Maja, Luka, Klara in Sara) smo napisali pravljico z naslovom Pozabljeni zaklad. Naša mentorica Mojiceja Podgoršek nam je pomagala z nasveti in nas usmerjala, da smo postali pravi »mali pisatelji«.

Na natečaj je iz vseh šol v Sloveniji prispelo 554 pravljic. Zelo smo se razveselili, ko smo izvedeli, da se je naša pravljica med vsemi uvrstila na odlično drugo mesto. Kar zavriskali smo od veselja.

Avtorji in mentorica smo se udeležili zaključne prireditve, ki je bila v Koloseju. Tam so nas pogostili in nam pripravili čudovit zabavni program: nastop plesnih skupin, modno revijo, kvize.

Najbolj razburljiv dogodek za vse nas v dvorani pa je bil, ko so razglasili prva tri mesta. Prejeli smo priznanja in nagrade. Naša pravljica bo še letos izšla kot samostojna knjižna izdaja. Super: imeli bomo čisto svojo, čisto »ta pravo« knjigo.

Pot do Moravč nam je hitro minila, saj smo se ves čas veselili, peli in se pogovarjali o našem »domišljijem« dnevu.

Klara Pečjak 4.a, Luka Groboljšek 4.a, Maja Prošenc 4.a, Sara Žibert in Tinkara Urankar 3.a

Skupina Mravljice po moravških poteh

Dnevno v medijih slišimo o zdravem načinu življenja ... Z zdravim načinom življenja je zelo tesno povezano gibanje; še posebej je koristno, če se gibamo zunaj, na svežem zraku ter tako skrbimo za zdrav razvoj. Moravče in čudovita okolica nam to omogočajo, zato se radi potepamo po moraških poteh. Pri tem pridobivamo ogromno spoznanj o naši okolici, naravi in njenih značilnostih ter posebnostih kraja, kjer živimo.

Zadnje dni v marcu smo se odpravili na daljši pohod proti Zalogu, kjer smo hodili ob Drtiščici do Soteske, nato preko Serjuč do Selc in nadalje po cesti nazaj skozi Zalog v Moravče.

Na poti smo uživali ob opazovanju in spoznavanju znanilcev pomladi: zvončkov, trobentic, vijolic in žafranov.

Prve aprilske dni pa smo se preko »Trzna« odpravili do Češnjic in nato po cesti proti Tuštanju, kjer smo na

križišču za Hribce obrnili in se mimo cerkvice na Hribcah po Vegovi poti vrnili v šolo.

Na »Trznu« se nismo pozabili ustaviti in deklamirati tisto o moravškem mačku »... kako so sem Moravčani pa rep postal ...«.

Že večkrat pa smo se sprehajali po poti iz Moravč proti Hribcam skozi Rudnik in po makadamski cesti nazaj v vrtec. Zaradi čudovite narave in malo prometa je to postala naša pot, ki jo želimo poimenovati in jo predstaviti vrtcu iz Trzina ter širši lokalni skupnosti. Zanj o rišemo tudi naš zemljevid.

Joža Žuna

ŠOLSKI AKVARIJ

Sem Lara Puc, učenka 4.a razreda, OŠ Jurija Vege Moravče. Na pobudo učiteljice, ge. Maje Gerčar, že od septembra 2007 načrtno opazujem akvarij in pomagam skrbeti zanj. V našem akvariju gojimo ostrižnike, katerih naravno okolje je jezero Malawi. Nekaterim ostrižnikom rečemo ustonoše, ker svoj zarod nosijo v ustih. Ob opazovanju sem pisala dnevnik in si zabeležila stvari, ki so se mi zdele zanimive. O šolskem akvariju sem pripravila raziskovalno nalogo, ki bo predstavljena na 7. področnem srečanju mladih raziskovalcev, na OŠ Preserje. To srečanje bo 16. aprila 2008.

Cilji, ki sem si jih zastavila ob opazovanju so:

- opazovati akvarij in življenje v njem,
- opazovati ribe in njihov odziv na zunanje dražljaje,
- pridobiti nova znanja o akvarijih in njihovih prebivalcih,
- naučiti se skrbeti za akvarij,
- izvesti anketo med učenci,
- ugotoviti, kaj učencem pomeni šolski akvarij.

Da sem lahko sledila ciljem, sem prebrala dve knjigi, ki opisujeta akvarij in akvaristiko, ter večkrat obiskala spletne strani akvazin in aquanubis.

Pri načrtnem opazovanju akvarija sem ugotovila:

- Ribe se odzivajo: ko jih hranim, priplavajo k odprtini, skozi katero jih hranim;
- Če počasi drsim z roko ob akvariju plavajo ob roki;
- Ni jim všeč, če se trka po akvariju – takrat preplašeno begajo po akvariju;
- Nekateri ribe so bolj napadalne od drugih;
- Odpadne snovi se vedno nabirajo na enem mestu akvarija;
- Ribe se hranijo tudi same – z rdečimi algami in odpadnim rastlinjem;
- Če imajo primerne pogoje, se tudi razmnožujejo in tako lahko sami vzgojimo akvarijske ribe;
- Če imajo dovolj hrane, pustijo mladice pri miru;
- Rade se skrivajo po skrivališčih

Pripravila sem anketni list in anketirala 178 učencev naše šole. Rezultati ankete in najbolj zanimivi odgovori učencev, so del moje raziskovalne naloge. Ob opazovanju akvarija in izdelavi naloge sem se marsikaj naučila:

- dobro opazovati,
- čistiti akvarij,
- skrbeti za ribe,
- iskati podatke (literatura, spletne strani),

- pripraviti in izvesti anketo,
- delati z računalnikom,
- pisati dnevnik,
- spoštovati in ceniti vsa živa bitja.

Ugotovila sem, da naši učenci vedo, da imamo na šoli akvarij in da se jih večina ob njem tudi rada ustavi. Tako kot meni, jim ni všeč, da se v akvarij mečejo stvari, ki vanj ne sodijo.

Nalogo bi rada predstavila ge. ravnateljici in ji s tem sporočila, da naši učenci cenijo akvarij in da so veseli, ker ga imamo. Velikokrat je bilo izraženo mnenje, da bi imeli radi še več živali, še drugačne akvarije, tudi terarije. Morda nam bo uspelo pridobiti še ta zanimiva življenjska okolja in k delu z živalmi pritegniti čimveč učencev, saj se s tem navajamo ceniti in spoštovati vsa živa bitja.

Turizem in vrtec

V letošnjem šolskem letu se je naš vrtec prvič vključil v vseslovensko gibanje za promocijo turizma. Ker so Moravče poznane po moravčkem mačku, smo izbrali naslov projekta »Z MORAVŠKIM MAČKOM PO MORAVŠKIH POTEH«.

V projekt so se vključile štiri skupine drugega starostnega obdobja. V samem začetku smo si zadali globalni cilj: da bi otroci na prijeten, raziskovalen in aktiven način spoznavali naš kraj in njegovo bližnjo okolico. Otroci so del družbenega okolja, v katerem rastejo, živijo, sodelujejo z okoljem, vplivajo nanj ter ga bodo v prihodnosti verjetno tudi aktivno spreminjali.

K sodelovanju v projektu smo povabili starše, stare starše, tete in strice otrok, ki obiskujejo vrtec. Povprašali smo jih, ali poznajo zgodbo in/ali pesem o moravškem mačku. Starši so se odzvali povabilu in zapisali zgodbo in pesem. Večina jih je napisala zgodbo, ki je zapisana v knjigi Staneta Stražarja, *Moravska dolina* (1979). Nekaj staršev pa je zgodbo zapisalo po ustnem izročilu. Teh zgodb smo bili še posebej veseli, saj so se med

seboj razlikovale; globalna vsebina je bila sicer enotna, so pa bili detajli, ki so zgodbo naredili drugačno, posebno. Tudi otroke v vrtcu smo spodbujale, naj nam povedo zgodbo o moravškem mačku. Otroci so znano zgodbo dopolnili, spremenili ter vanjo vključili zelo bogato domišljijo, ki jo imajo verjetno samo oni. Vsak dan so nastale in še nastajajo nove zgodbe.

Moravče in okolica nam ponujajo veliko sprehajalnih poti, na katere se zelo radi podamo. Da bi se na poteh lažje orientirali, nam najstarejša skupina pripravlja zemljevid. Poleg zemljevida bomo izdelali tudi markacije, ki nas bodo usmerjale po poti, ki smo si jo izbrali za »našo«. K sodelovanju smo povabili tudi Turistično društvo Moravče in vrtec iz Trzina. Njim in tudi

drugim želimo promovirati naš kraj ter jih popeljati po sprehajalni poti v okolici Moravč. V prihodnjih dneh pa pričakujemo obisk evropske poslanke, gospe Ljudmile Novak in našega župana, gospoda Martina Rebolja. Ob deževnih dneh, ko se ne moremo odpraviti na sprehode in pohode, pa likovno ustavrjamo moravškega mačka v različnih tehnikah. Pripravljamo pre-senečenje ... O tem pa prihodnjič.

Lucija Doberšek, koordinatorka projekta

SPOMLADANSKA SEZONA 2007-2008 MORAVŠKIH NOGOMETAŠEV

Odigrane prve spomladanske tekme – mladinci še naprej na prvem mestu

V spomladanskem, to je v zaključnem delu tekmovalne sezone v ljubljanskih nogometnih ligah, so ekipe, z izjemo najmlajših, že odigrale po dve koli. Moravški nogometaši so začeli dokaj vzpodbudno, skoraj tako kot so napovedovali. A so njihovi uspehi dokaj različni in jih ni mogoče strniti na skupni imenovalce uspešnosti in obetov.

ČLANI, ki so jesensko sezono končali na zadnjem mestu lestvice, so še naprej zadnji, a so dosegli svoj prvi neodločen izid in se tako z eno zmago in remijem po točkah izenačili s predzadnjim Mengšem. V teh dveh kolih so dosegli kar tri gole in to proti drugo in tretje uvrščeni ekipi tekmovalja. V ekipi še nimajo izstopajočega strelca in še ne zmorejo sestaviti homogene ekipe. Vseh 12 tekem je odigral le Matej BIZILJ, 10 tekem Jure VESEL, pet igralcev pa je nastopilo po devetkrat. Upajmo, da pomladanski uspehi napovedujejo boljše čase.

MLADINCI še naprej igrajo odlično in so skupaj z Livarjem iz Ivančne Gorice, republiškim prvoligašem, na prvem mestu. Obe spomladanski tekmi so dobili in to s skupnim rezultatom 10:1! Marjan KOS je s 23 goli še vedno na tretjem mestu lestvice strelcev in še vedno dosega skoraj dva zadetka na tekmo. Upajmo, da se bodo uspehi nadaljevali.

KADETI so startali odlično in zmagali obe tekmi. S skupnim dosežkom 8:1 so prehiteli Livarja, ki jih je v jesenskem kolu izrinil na peto mesto. S točko prednosti so tako zdaj na tretjem mestu. Zanimivo pa je, da najboljši strelci ekipe v jesenskem delu: Matej VIDERGAR, Žiga RESNIK, Aleksander RIBIČ in Matej KRIŽMAN, spomladi še niso dali gola.

STAREJŠI DEČKI so v spomladanskem delu odigrali šele eno tekmo in jo na svojem igrišču z vrstniki iz Šmartnega izgubili s

tesnim izidom 2:3. Tako so še naprej na predzadnjem mestu v drugi ligi starejših dečkov. In kot zakleto, tudi pri starejših dečkih najboljši jesenski strelci moravske ekipe na prvi spomladanski tekmi niso dosegli zadetka. Kljub temu so Florijan MAL, Jan SLANA, Nejc MATEČKO, Rok MEHLE in Matej PRESTOR uvrščeni med prvih dvajset strelcev svoje lige. Očitno imajo Moravčani odlične napadalce in nezanesljivo obrambo. Rezultat je predzadnje mesto. Po doseženih 31 golih so na petem mestu, tik za četrtimi Medvodčani in daleč pred šestim Livarjem.

MLAJŠI DEČKI so spomladi gostovali pri Drenu in izgubili z 2:1 in 3:0. Kljub porazu se jim morda že svetlikajo boljši časi, saj so uspeli nasprotnikom gol zadati na njihovem terenu. Jesen so končali na predzadnjem mestu. Prejeli so skoraj enkrat več golov (104) kot ekipa pred njimi (Jevnica z 58 goli). Kot pri starejših dečkih, dokaj šepa tudi njihova obramba.

Mlajši ekipi U-10 in U-8 spomladi še nista stopili na igrišče (do 14. aprila), ekipe U-9 pa še niso uspeli sestaviti.

Naj spomnimo: jesen so cicibani U-10 zaključili na zadnjem mestu v skupini, brez točk, z dvema doseženima in 73 prejetimi goli. Prav nasprotno pa so najmlajši osemletniki jesen končali na prvem mestu svoje skupine s kar 4 točkami prednosti pred drugo uvrščeno ekipo ter 49 danimi in le 11 prejetimi goli.

Kakeršen koli že je uspeh moravških nogometašev, od izjemne neuspešnosti do izjemne uspešnosti po posameznih ekipah, pa je treba priznati, da njihova redna, vsakotedenska aktivnost in tekme prinašajo v Moravče živahnost, priložnost za aktivnost in zabavo in spoznanje o vitalnosti današnjega mladega rodu. To pa naj bi bila tudi vzpodbuda, da si nogometne tekme ogleda čim več Moravčank in Moravčanov.

JV

Uspešni moravški skakalci tudi v pretekli sezoni

Kar nekaj let tudi smučarski skoki niso več tisto kar so bili včasih, ko so bili rezervirani samo za zimsko obdobje s snegom. Tega se zavedamo tudi v Skakalnemu klubu Termit Moravče, kjer praktično ne ločimo več med tekami na snegu in tekami na skakalnicah z umetno podlago. Glede na globalno stanje vremena, se večina aktivnosti odvija predvsem v poletnem in jesenskem času na skakalnicah z umetno podlago.

Za nami sta spet uspešno zaključeni poletna in zimska sezona.

Tudi poleti se da daleč leteti (žal ne v Moravčah)

Čprav skakalci SK Termit Moravče niso tako številčni, kot so mladi športniki v kakšni drugi športni zvrsti v naši občini, pa so vseeno moravški skakalci v pretekli poletni in zimski sezoni prinesli domov kar nekaj pokalov iz regijskih in državnih ter celo mednarodnih tekmovanj. Spet so bili zelo uspešni predvsem mladi tekmovalci v starostni skupini do 10 oz. 11 let. Naj predstavimo le najodmevnejše rezultate.

David Korošec je v kategoriji dečkov do 9 let, v skupnem seštevku zimske sezone dosegel 7. mesto. Za takšno uvrstitev je bil David 8. na državnem prvenstvu in 1., 2. ter 4. na regijskih tekmovanjih. Na štirih tekmah mednarodnega tekmovanja Alpe Adria je David dosegel skupno 6. mesto.

Na mednarodnih poletnih tekmah je bil uspešen tudi **Lovro Kos**, ki je na štirih tekmah tekmovanja Alpe Adria je dosegel skupno 4. mesto.

Martin Capuder je v kategoriji dečkov do 11 let, v skupnem seštevku zimske sezone dosegel 5. mesto. Za takšno uvrstitev je bil Martin 6. na državnem prvenstvu in je dosegel dve 2. ter eno tretjo mesto na regijskih tekmovanjih. Na štirih tekmah mednarodnega tekmovanja Alpe Adria je Martin dosegel skupno 3. mesto, v Celovcu pa je tudi zmagal.

Naši mladi tekmovalci so nas ponovno navdušili s svojim po-

nadaljevanje na strani 24.

gumom in srčnostjo. Njihov pogum, in predvsem rezultati, so v SK Termit Moravče privabili nove mlade tekmovalce. Seveda pa si oni želijo in predvsem zaslužijo boljše pogoje za trening v domačem kraju. Tako oni kot tudi starši tekmovalcev na državnih prvenstvih imamo občutek, da se v naši občini vse premalo naredi za skakalni šport, ki je navsezadnje ponasel in še nosi ime našega kraja in naše občine v svet.

Zaradi tega se starši otrok skakalcev, ki posegajo po državnih odličjih, čutimo prizadete ob negativnem odnosu uradnih občinskih struktur in nekaterih vplivnih posameznikov v občini Moravče do skakalnega športa na moravškem. Razumemo, da občina Morav-

če nima denarja za razvoj te panoge. Ne moremo pa razumeti, da vodilni občinski moške uporabijo vsa razpoložljiva sredstva, da se prepreči kakršne koli aktivnosti glede razvoja tega športa v naši občini. Lep primer lepega sodelovanja med občino in skakalci najdemo v sosednjem Kisovcu, ki se je v nekaj letih razvil v enega izmed najbolj obetajočih skakalnih centrov za mlade v Sloveniji. Zakaj tudi v Moravčah ne bi moralo biti tako? **Zakaj skakalci ne morejo biti obravnavani enako kot vsi ostali mladi športniki.** Nihče ne bi nič izgubil (?). Pridobili bi pa vsi.

Franc Capuder

Na zadnji seji OS so bili iz opozicijskih vrst izrečeni očitki, da so bili manjši zneski donacij odobreni tudi društvom izven naše občine. Seveda, župan in vsi občani naše občine, želimo, da denar ostane za naše potrebe in tako tudi je. Saj veste, da imamo varčnega župana. To izražajo njegova dejanja, ne besede. Glede sredstev za društva iz sosednjih občin pa re-

čemo takole. Ko se pripravljala prireditev Po nagelj na Limbarsko goro ter prvomajsko srečanje v Tuštanju in zagotovo še druge naše odmevne prireditve in obletnice tudi mi prosimo župane sosednjih občin, če bodo kaj primaknili. Saj res, da ni veliko, kar dajo, a smo vsega veseli. Tako pač je, enkrat eni, drugič drugi, potrebujemo se.

Na Geossu je bila svečanost ob 160 letnici izobešanja slovenske zastave. Če hočemo, da bo ta naša zastava visela na našem ozemlju, ki smo ga imeli leta 1991, bodo naši politiki, oziroma v tem primeru naš ženski del evropskih poslancev, morali bolj odgovorno ravnati. Zadnji žalostni primer je glasovanje v evropskem parlamentu, ko je ženski del našega parlamentarnega zastopstva podprl spremenjeno dopolnilo v resoluciji o vstopu Hrvaške v EU, ki govori o tem, da bi se pogajanj morala v vsakem primeru končati v letu 2009. Zakaj bi torej bilo Hrvaški sploh potrebno rešiti ozemeljske odnose z nami?

Jesenske volitve se približujejo, to se pozna v vseh strankah.

SOCIALNI DEMOKRATI

Logično. Naš predsednik Borut Pahor je že večkrat poudaril, da za ljudi, ki jih SD pripravlja za vodenje države, nikakor ni merilo pripadnost, zgolj stroka. Že na zadnjih lokalnih volitvah je Pahor svetoval, da so lahko na svetniški listi nestrankski ljudje. Tako so na naši listi v Moravčah kandidirali tudi ljudje, ki niso člani naše stranke, vendar pa zaupajo v naše delo. Izmed štirih svetnikov imamo v OS dva, ki nista bila v stranki in tako je tudi ostalo. V naši stranki ne gre za strankarsko pripadnost za vsako ceno, gre za trdo delo in objektivnost do vseh. Tak primer je župan, Martin Rebolj, ki gleda na potrebe prav vseh enako.

27. marca vas vabimo na spominsko svečanost, k spomeniku nad Češnjicami, ki obeležuje krut zločin malo pred koncem vojne leta 1945.

Ob obeh praznikih, ki sta pred nami, dnevu upora proti okupatorju in prazniku dela, vam iskreno čestitam.

OOSD Moravče

Na zadnji seji občinskega sveta smo se poslovili od naše svetnice Katarine Lucije Glas, ki si je zgradila nov dom v sosednji občini. Na njeno mesto je prišel naš član Nejc Vesel, ki je tudi predsednik Mlade Slovenije v Moravčah, to je strankinega podmladka. Katarini se na tem mestu zahvaljujemo za dobro delo svetnice, še posebej v odboru za socialne zadeve, Nejcju pa čestitamo ob imenovanju in mu želimo uspešno delo v občinskem svetu. Naša članica in evropska poslanka Ljudmila Novak pa je postala predsednica Ženske zveze pri Novi Sloveniji, za kar ji prav tako čestitamo.

V zadnji številki Novic iz Moravske doline gospod Janez Virk kar v dveh člankih trdi, da je Nova Slovenija proti skrbi za vzgojo naših otrok in športnikov, ker oporekamo temu, da občina plačuje župniji drago najemnico za nogometno igrišče. V nobenem primeru nismo proti skrbi za mladino in proti njihovim športnim dejavnostim. Trdimo pa, da župan ravna negospodarno z občinskim denarjem, ker bi lahko občina oziroma župan z župnijo zamenjal zemljišče, kot je bilo ponujeno, vendar župan tega ni hotel narediti. Namesto sporazumne rešitve je z medijskim napadom na župnika in klevetami hotel izsiliti nadaljnjo uporabo nezakonito zgrajenega igrišča, ki je še vedno črna gradnja. Menimo, da ni pravično, da se samo eni panogi namenja toliko občinskega denarja in da je to očitno negospodarno ravnanje

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

z denarjem občanov. Ta problem bi lahko bil z več dobre volje in konstruktivnim dialogom s strani župana povsem drugače rešen in za občino veliko bolj ugodno. Hkrati pa se tudi mi sprašujemo, kakšen je odnos občinske oblasti do mladine, če občina za večdnevni oratorij v času počitnic, ki se ga je udeležilo skoraj 100 otrok iz domače občine, nameni zgolj 50 evrov finančne pomoči. Pri pregledu pokroviteljstev občine za različne druge prireditve pa ugotovimo, da so precej več občinskih sredstev dobila celo društva s sedežem v drugih občinah. Približuje se praznik dela, zato je prav, da se vprašamo, kakšen odnos imamo do dela in delavcev oziroma zaposlenih in vodilnih oseb. Ali gledamo vse skozi denar in dobiček ali pa so še pomembni dobri odnosi v kolektivu, kar prinaša večjo zavest pripadnosti kolektivu in tudi večjo storilnost. Glede na to, da je ogrožen tudi obstoj naroda zaradi nizke rodnosti, pa bi si morali vsi skupaj prizadevati za družini naklonjeno politiko tudi na delovnem mestu. Čestitamo vam ob prazniku dela in želimo, da bi bilo vaše delo tudi cenjeno, prav ovrednoteno in pošteno nagrajeno. Ob deseti obletnici Društva rokodelcev Moravske doline čestitamo vsem članicam in članom za zelo uspešno delo in za ohranjanje narodnega bogastva.

OO N.Si Moravče

V letošnjem letu so se uresničila naša pričakovanja v zvezi z izgradnjo doma starejših občanov. Zelo smo bili veseli novice, da smo uspeli pridobiti državno koncesijo. Pomemben korak naprej in ideja, ki je pred desetimi leti prišla ravno iz OO SDS Moravče, se počasi bliža realizaciji.

Zavedamo se, da je pred nami še veliko dela, da se bomo lahko skupaj veselili prepotrebne pridobitve za našo občino. Prav tako upamo, da bodo vse politične stranke po svojih močeh prispevale, da bo izvajanje in dokončanje projekta izgradnje potekalo brez nepotrebnih zapletov. Postati mora naš skupen projekt, saj bo v prvi vrsti služil vsem našim občanom, ki se bodo odločili za bivanje v domu. Ne smemo pozabiti tudi dejstva, da bo več kot 50 naših občanov pridobilo možnost zaposlitve v domačem kraju. Obeta se nam enkratna priložnost, ki je ne smemo izpustiti iz rok in prepričani smo, da se bomo lahko skupaj veselili, ko bo izgradnja dokončana in bomo lah-

ko ponosni, da smo tudi v Moravčah sposobni izpeljati tako pomemben projekt.

Jeseni bodo potekale volitve v Državni zbor in v političnih strankah se pospešeno pripravljamo nanje. Že sedaj je neuradno znanih tudi nekaj kandidatov iz naše občine, ki bodo kandidirali za poslance. V našem OO SDS teh

ambicij do sedaj nismo imeli in jih tudi sedaj nimamo. Kot kandidata za Državni zbor smo za naš volilni okraj predlagali dosedanega poslanca Roberta Hrovata iz Doba, ki nas je uspešno zastopal že v tem mandatu. Bil nam je v veliko pomoč pri reševanju občinske problematike na raznih področjih in prepričani smo, da bo tako tudi v bodoče.

Pred nami so prvomajski prazniki in želimo vam lepega vremena, prijetnega druženja in priporočamo vam udeležbo na kakšni izmed proslav ali prireditev, ki bodo potekale v občini.

OO SDS Moravče

V soboto 29. marca 2008 je v Ljubljani potekala programska konferenca Liberalne demokracije Slovenije.

Na tem srečanju smo se zbrali predsedniki občinskih odborov in predsedniki programskih odborov ter vodstvo stranke. V teku zasedanja je bilo ugotovljeno zaskrbljujoče stanje v državi na različnih področjih. Sedanja vlada svojih obetavnih obljub za izboljšanje stanja ni izpolnila, nasprotno, priča smo poslabšanju stanja in vsesplošnemu nezadovoljstvu državljanek in državljanov. Stanje se po letu 2004 hitro poslabšuje. Število delavcev, ki prejemajo minimalno plačo se je iz 16.000 povečalo na 22.000. Kljub zmanjšanju brezposelnosti, pa žal revščina narašča, predvsem na osnovi neopravičenega razslojevanja prebivalstva. Priče smo vedno večjim dobičkom podjetij in poslabševanja standarda delavcev. Funkcionarji v nadzornih svetih in vodstvih v podjetjih se postavljajo glede na politično pripadnost ne pa dejansko sposobnost upravljanja in vodenja. Dober primer je Paloma in še mnoga druga podjetja.

LDS se zavzema za umik politike iz gospodarstva ter za uveljavitev zakona o udeležbi delavcev pri delitvi dobička.

Na področju sociale je stanje še slabše. Dostopnost do zdravstvenih storitev je vsako leto slabša, kar je posledica nenadzorovanih podeljevanj koncesij, torej privatizacije zdravstvenih storitev. Povprečno situirani uporabniki težko pridejo do zdravstvenih uslug kljub obveznemu in dodatnemu zavarovanju. Ta zdravstveni sistem gre na roko predvsem bogatim, ki lahko plačajo z gotovino, kar pa je za mnoge

upokojece, ki prejemajo pokojnino pod 400 EUR nemogoče.

V LDS se zavzemamo za dvig pokojnin, da bodo upokojeanci lahko mesec preživeli človeka vredno življenje. Pav tako se zavzemamo za dvig minimalne plače na primerljiv evropski nivo.

Posebna sramota te vlade pa je gradnja bolnišnic, kjer smo priča kraji denarja davkoplačevalcev s strani političnih povzpetnikov ali strankarskih prisklednikov.

Potrebno je vložiti več navora za skrajševanje čakalnih vrst v zdravstvu ter pravičnega nagrajevanja dobrih, delovnih zdravnikov, ter preprečiti sedanji sistem, ki dovoljuje mešanje javnega in zasebnega, ki koristi nekaterim za nekontrolirano bogatenje in slabšanju nivoja javnega zdravstva.

V LDS si želimo boljši socialni dialog, ter pravičnejšo razdelitev ustvarjenih dobrin. Potrebno je vzpodbujanje podjetništva in konkurenčnost gospodarstva, ustanovitev razvojnih bank za pomoč gospodarstvu, ter urejeno, pregledno javno zasebno partnerstvo. Verjamemo, da imamo dober program, ki ga bomo dosledno izvedli v korist državljanek in državljanov.

Prepričani smo, da imamo dobro ekipo sposobnih kadrov na vseh področjih, ki bodo znali popeljati državo v lepše in bolj optimistične čase.

OO LDS Moravče

V okviru Slovenske ljudske stranke je bil v Komendi občni zbor KZ. Na občnem zboru so bili predstavljeni problemi v kmetijstvu, ki jih država ne rešuje. Ministrstvo za finance izračunava katastrske dohodke in povečuje davke preko vseh razumnih meja. Največji problem so subvencije, katere država nikakor ne more pravočasno izplačati. Še več, v letošnjem letu pa je pri plačilu dohodnine prišlo do obdavčevanja subvencij, katere kmetje še niso prejeli, ali jih sploh niso prejeli, ker za subvencije niso zaprosili. Ministrstvo za finance se je pri plačevanju davka na subvencije postavilo na zaračunavanje povprečja, glede na velikost obsega zemljišča. Mnenje članstva je bilo, da bi kmetje svoje pridelke lahko dobili plačane po realni ceni, subvencije pa naj dobijo tisti, ki jih rabi- jo, da bodo lahko preživeli. V nadaljnji razpravi so bili člani tudi mnenja, da so predpisi za pridobitev nepovratnega evropskega denarja tako zapleteni, da se večina kmetov nanje ne more prijaviti. Zaskrbljujoča je tudi starostna struktura kmetov, vsak dan v Sloveniji ugasne 8 kmetij. Mladi pa za delo na kmetijah ne vidijo svoje bodočnosti, glede na vse zgoraj povedano. Tudi za-

kon je pisan tako, da je kmetom onemogočeno, da bi pridobivali sredstva iz občinskih proračunov razen v zelo majhnem znesku.

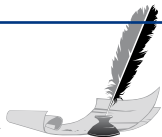

Slovenska ljudska stranka
Velika težava v kmetijstvu je velika naivnost kmetov. Na volitvah svoj dragoceni glas dajo tistemu, ki veliko obljubi, a po volitvah na dane obljube vsi pozabijo, kar kmetje vsakodnevno občutijo. Postavilo se je tudi vprašanje, kaj bo v bodoče, saj bomo ljudje še naprej potrebovali hrano in to čim bolj zdravo hrano in ne gensko spremenjeno hrano.

V maju bo praznovanje 20-letnice Slovenske ljudske stranke. 12. maja 2008 bo namreč minilo natančno 20 let, ko je bila v Ljubljani v Unionski dvorani na množični javni tribuni ustanovljena Slovenska kmečka zveza – prva demokratična politična stranka po drugi svetovni vojni

OO SLS MORAVČE

Pisma bralcev

Dobska deponija je polna

Vsi verjetno sledimo razpravam in objavam v časopisih o problematiki dobske deponije smeti. Občine res premalo storijo za ločeno zbiranje odpadkov ter s tem zmanjšanje količine odpadkov. Tudi v naši občini nekatera naselja še nimajo ekološkega otoka za ločeno zbiranje odpadkov.

Pri reševanju te problematike občine delajo predvsem na tem, da bi cena odvoza zvišale. Vendar pa bi bilo prav in najbolj pošteno, da bi smetarino plačevali glede na oddano količino smeti v posameznem gospodinjstvu.

Prodnik smeti pobira enkrat tedensko, lahko pa bi jih n.pr. le na 14 dni, v kolikor bi smeti ločevali. V našem gospodinjstvu oddajamo smeti enkrat mesečno. Papir oddamo, ko kdo pobira papir (skavti) ali ga odpeljemo na Količevo, steklo in plastiko odpeljemo v za to določene smetnjake, kjer le-ti so, papir, ki ni za oddajo, zažgemo, ostanki hrane in podobno se predela za kompost.

Čeprav oddamo smeti enkrat mesečno, plačamo isti znesek kot tisti, ki oddajajo smeti vsak teden in v smetnjak zmečejo vse. Razlika pri oddani količini smeti je tudi glede na število družinskih članov, ni pa razlike pri plačilu. Ni vseeno, ali je v gospodinjstvu en ali dva družinska člana, ali pa je družinskih članov pet, osem in več. Toda vsi enako plačujemo smetarino. Torej gre tu za nekakšno solidarnost.

Država in tudi občinski možje bi se morali pričeti pogovarjati o plačilu smetarine glede na količino oddanih smeti. Možnost v naši občini je tudi, da bi ločeno zbirali odpadke, Prodnik pa bi smeti pobiral na 14 dni, ali celo manj! S tem bi lahko cena, kljub odvozu smeti v Celje, ostala ista.

Če pa bo zadeva šla tako naprej, kot sedaj kaže, bo gospodinjstvo, ki napolni smetnjak enkrat mesečno in če bodo stroški res 4x višji, plačalo cca 32 EUR (sedaj 8 EUR) mesečno.

Ker Ministrstvo za okolje in prostor ne dovoli občinam višje cene za odvoz smeti, je zadnji predlog podjetja Prodnik (Dnevnik, 9.4.), da občani čim prej dobimo smetnjake za ločeno zbiranje. Občina bi tako lahko sama določila ceno (brez dovoljenja države) za odvoz vseh ločeno zbranih odpadkov. Država bi odobrila le ceno odvoza mešanih odpadkov, ki se bodo odpeljali direktno na deponijo v Celje. To pa je slabo za nas občane in dobro za podjetje Prodnik in občino.

Slavka Kokalj, Dole

Zakaj mora oditi direktorica občinske uprave

Kot direktorica občinske uprave sem vse od nastopa svojega mandata 1. julija 2007 delala vestno, pošteno, z vso odgovornostjo, za svoje strokovno in dobro opravljeno delo sem prejela v mesecu januarju celo županovo nagrado. In danes? V rokah imam županovo razrešitev s položaja direktorice občinske uprave in izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi hude malomarnosti. Ker napake oziroma malomarnosti, ki mi jo očita župan, nikakor ne morem sprejeti kot svojo subjektivno ali objektivno odgovornost, čutim moralno dolžnost, da občanom pojasnim svojo plat zgodbe; vsaka zgodba ima lahko dve plati, pa vendar je le ena prava in resnična: gre za to, da je Občina Moravče kot kupec sklenila kupoprodajno pogodbo s podjetjem Tuš, na podlagi katere je fizično postala lastnik celotne trgovine, podjetje Tuš pa je kupoprodajno pogodbo sklenilo tudi s kupcem gostinskega lokala Lea bar. Vsa dejstva, vse podrobnosti glede prodaje trgovine Tuš Občini Moravče, vključno s tem, kdo bo novi lastnik gostinskega lokala, so bila dogovorjena preden sem jaz nastopila svojo funkcijo. Dejstvo je, da Občini ni bila povzročena nobena škoda s sklenitvijo pogodbe za trgovino, saj je Občina v naravi odkupila in plačala celotno površino trgovine in ne le njenega idealnega deleža. Res je, da celotna zadeva vsa leta ni bila zemljiškopravilno pravilno urejena; kdaj, kje in zakaj je do napake, ki se je prepisovala od lastnika do lastnika, sploh prišlo, sem želela ugotoviti sama. Žal mi tega g.župan ni dovolil, saj mi pred končno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi na mojo prošnjo ni želel podaljšati roka, v katerem bi lahko dokazala svoj pravni interes in pridobila dokumentacijo. Župan je potem, ko je od mene zahteval, da odstopim sama, vzel zadevo v svoje roke, odločil o odpovedi brez ugotovljenih krivdnih

razlogov, ki bi bili v skladu z zakonom lahko razlog za izredno prenehanje delovnega razmerja.

Brez dvoma bo ta zgodba dobila svoj epilog v sodnih postopkih; ker ni dvoma o tem, na čigavi strani je resnica, boste morda takrat obžalovali današnje ravnanje; pa ne zaradi slabe vesti, ker ste brez utemeljenega razloga za hudo malomarnost odslovili direktorico uprave, temveč zato, ker bo morala Občina povrniti vso škodo, vključno z izplačilom vseh plač z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Žal mi uredništvo ni namenilo več prostora, da bi širše pojasnila zadevo.

Mojca Stoschitzky, bivša direktorica obč. uprave

Ob rob analizi, samoprevari ali le manipulaciji občinskega problema

Gospod Janez Virk nam v Moravških novicah že kar nekaj časa opisuje svoje poglede na šport, ki se odvija v šoli in društvih. V SK Termit Moravče se na dosedanje netočnosti nismo odzvali, saj smo sposobni prenesti tudi kakšno neupravičeno kritiko. Toda članek »Ob rob – zelo pomembnemu problemu za občino« v zadnji številki je bila kaplja čez rob potrpljenja. Menimo, da moramo odgovoriti, saj bi lahko sicer bralci sklepali, da imajo, ko berejo občinski časopis, v rokah verodostojen vir informacij o skokih. Ne moti nas niti predvolilni način pisanja članka, če bi ta ostal na ravni polemike z izjavami občinskega svetnika g.Franca Capudra. Verjamemo, da nihče ne potrebuje naših nasvetov, kako naj govori ali odgovori. Lahko pa na glas povemo tudi, da se člani SK Termit Moravče strinjamo z našim članom, da je plačevanje izvajanja programa vadbe posameznega društva mimo javnega razpisa vprašljivo s stališča proračuna in njegovega izvajanja. Upamo, da bo ta težava res kratkega veka in bo župan v proračunu uspel zagotoviti dovolj veliko postavko za gradnjo novega nogometnega objekta. Po njem bi namreč lahko denar namenil tudi skakalcem za enakovredno potrebne naložbe v skakalnice, kar je realno tudi zato, ker že imamo zemljišče.

Moti pa nas poskus prikaza, da gre v primeru SK Termit Moravče za bogato društvo, ki ima urejene vse pogoje za vadbo in naj bi vse to bogastvo uporabljalo le nekaj posameznikov iz Moravč. Na drugi strani pa naj bi imeli občinski nogomet z veliko privrženci, ki je prikazan kot v vseh pogledih izrazitio podhranjeno društvo brez potrebnih igrišč. Takšna primerjava je manipulativna, saj se zavestno primerja popolnoma različne stvari (npr. 8 skakalcev ima šest skakalnic, 150 nogometašev pa 0 igrišč) in ustvarja negativno razpoloženje med občani oziroma člani društev.

Najprej pojasnilo o zemljišču, ki je v lasti društva in je veliko za deset nogometnih igrišč. SK Termit Moravče je lastnik več kot 46.561 m², saj nam je uspelo dokupiti še dober hektar zemljišča. Kupljena zemljišča smo tudi zamenjevali in tako ustvarili zaokroženo območje, ki se nahaja v bližini Moravč v smeri Drtije. Območje na Belneku obsega strm gozd in nekaj pašnika oz. travnika ob vnožju. Nakup zemljišča je finančno podprla občina Moravče in sicer v želji, da bi po ugodni ceni zaokrožili zemljišče, ki bo namenjeno športnemu rekreacijskemu centru. Predlagamo, da milijonske vsote v tolarjih spremenite v evre in vse skupaj delite s kupljenimi površinami. Ugotovili boste, da je bilo za majhen denar kupljenega veliko in da denar občanov ni bil vržen stran. Ob težavah z igriščem nogometašev pa je upravni odbor skakalcev sprejel tudi sklep, da bi županu predstavili možnost ureditve nogometnega igrišča v sklopu predvidenega rekreacijskega centra Belnek. Pobudo smo županu Martinu Rebolju posredovali ustno, a je odgovoril, da občina že ima načrt po katerem bo nogometno igrišče umestila ob osnovno šolo in da nogometno igrišče izven Moravč ni ustrezna rešitev.

Tako kot NK Termit Moravče tudi SK Termit Moravče trenira na objektih, ki stojijo na zemljiščih, ki niso v lasti društev. Objekti stojijo v Moravčah pri šoli in na Miklavžu. Vsem lastnikom zemljišč, kjer stoji teh »šest« skakalnic, se za nemoteno skakanje zahvaljujemo. V resnici pa gre za dva objekta, enega z umetno maso in enega brez nje. Vsak objekt ima tri naletne steze za različne kategorije. Ker je skakalni šport organiziran v sedmih kategorijah, pomeni, da imamo v Moravčah primerne objekte le za tekmovalce do 9. leta starosti. Tako pred nami ostaja naloga, da zgradimo večjo skakalnico in omogočimo vadbo v domačem kraju tudi starejšim otrokom, ki so prikrajšani in morajo

veliko svojega prostega časa nameniti prevozom.

Članom SK Termit Moravče ni pod častjo, da sami urejamo in čistimo objekte v Moravčah, ki so redna tarča objestnežev. Zadnji vandalizem z nasilnim vlomom v prostore se je zgodil takoj po objavljenem članku v Moravških novicah. Da se po skakalnicah vozi s kolesi in motorji, smo že vajeni. Da nam pozimi iztek poškodujejo sanke ali čevlji, tudi. Vandalizem v Moravčah pa celo napreduje, letos bomo morali s skakalnice odstraniti tudi ostanke razbitih steklenic. Kako potem člani in starši otrok sprejemajo trditev iz članka, da imajo otroci skakalci odlične pogoje? Vse vabimo na čiščenje skakalnic v Moravčah, saj bomo kmalu začeli z vadbo v novi sezoni 2008/09, in se zavedamo, da bi lahko en sam spregledan košček stekla za vedno poškodoval otroka. Člani kluba prostovoljno vzdržujemo tudi okolico skakalnic drugih klubov, da moravškim skakalcem omogočimo skakanje po cenah, ki jih naš klub zmore, saj je lanski proračunski znesek, ki smo ga dobili za delovanje znašal le 2.260 evrov. Za mesečni prispevek pa se zahvaljujemo tudi podjetju Termit d.d.

Tudi uspehi niso tuji našim skakalcem. V sezoni 2006/07 smo imeli skupnega zmagovalca v pokalu Alpe Adria (Slovenija, Avstrija, Italija) v kategoriji dečki do 10 let. Tudi sezona 2007/08 nam je dala zmagovalca in nekaj odličnih uvrstitev na stopničke. Več o delu in rezultatih si lahko ogledate na spletnih straneh društva in zveze (www.skmoravce.com ali www.sloski.si).

Če torej na koncu še enkrat povzamemo, je bil nakup zemljišča v občinskih načrtih, je občina nakup sofinancirala in je bilo za majhen denar kupljeno veliko zemljišče. Vse z namenom, da se ne bi ponovila zgodba naložb, pri katerih športni objekti stojijo na zemljiščih, ki niso v lasti društev. Upamo, da tudi za predvidene objekte skakalnic SK Termit Moravče velja, „da tu ni prostora za politiko, da bi to morala biti skupna dolžnost in skrb prav vseh, ne glede na politično pripadnost in naj nobena politična stranka ne nasprotuje tej nadvse nujni skrbi za mlade športnike,“ kot navaja Janez Virk. Pričakujemo, da bo občina Moravče videla svojo „zakonsko obvezo“ (prav tako Janez Virk) tudi pri gradnji športno rekreacijskega centra Belnek.

Predsednik SK Termit Moravče, Tadej Jemec

Velikim družinam sem streho nudila,

sedaj pa pod težo velikonočnega snega sem klonila.

Želela bi, da bi se odtujila, in nebi Moravški dolini kazila.

Franc Obran

GLASBENA ŠOLA DOMŽALE

GŠd

RAZPIS ZA VPIS V ŠOL.

LETO: 2008/09

DOMŽALE: klavir 7-9 let, orgle 11-18 let (uspešno končani najmanj 4 letniki klavirja in NGL) harmonika 7-9 let, violina 7-9 let, violončelo 7-9 let, kitara 8-10 let, kljunasta flavta 7-9 let, flavta 10-12 let, klarinet 10-12 let, trobenta 9-11 let, rog 9-11 let, tuba 11-18 let, tolkala 9-18 let, petje dekleta 17-24 let, fantje 18-24 let

MENGEŠ: klavir 7-9 let, orgle 11-18 let (uspešno končani najmanj 4 letniki klavirja in NGL) harmonika 7-9 let, kitara 8-10 let, kljunasta flavta 7-9 let, flavta 10-12 let, trobenta 9-11 let, pozavna 11-18 let, tuba 11-18 let, tolkala 9-18 let

RADOMLJE: klavir 7-9 let, violina 7-9 let

DOB: klavir 7-9 let

BRDO PRI LUKOVICI: klavir 7-9 let, klarinet 10-12 let, trobenta 9-11 let, pozavna ali bariton 11-18 let

MORAVČE: klavir 7-9 let, rog 9-11 let

Kako prazen je dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega glasu, smehljaja,
le sledi so povsod
od dela tvojih rok.

ZAHVALA

22. aprila je minilo eno leto, od kar nas je zapustil naš dragi oče, brat, stric in ata

RUDI GRABNAR
iz Gabrja pod Limbarsko goro.

Iskrena hvala vsem, ki ob grobu stojite, zanj molite in še svečke mu prižgete ali cvetje podarite.

Vsi njegovi

V SPOMIN

KLEMENU SMRKOLJU

Oh, Klemen naš, kako srce boli, ko tebe več od nikoder ni. Leto dni je že minilo, odkar zapustil si nas ti. Odšel si v daljne tuje in neznane kraje, od koder več vrnitve ni. Zvezda tvoja se je utrnila, padla daleč za goro, padla tja, kamor zlato sonce je zašlo. Prišla lepa bo pomlad, ptički bodo prileteli in na tvojem preranem grobu prav žalostno zapeli. Dragi Klemen naš, kje zdaj si ti, da nikjer več videti te ni? Tvoje plemenito srce za vedno nas zapustilo je.

Vsem, ki se našega Klemena spominjate in stojite ob njegovem grobu, iskrena hvala.

Vsi njegovi domači

PREDŠOLSKI POUK:

DOMŽALE

- Predšolska glasbena vzgoja (leto rojstva 2003),
- Glasbena pripravnica (leto rojstva 2002).

Ne opravljajo sprejemnega preizkusa. Vpis od 4. do 6. junija 2008 od 8.-15. ure v Glasbeni šoli Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale.

MENGEŠ

- Predšolska glasbena vzgoja (leto rojstva 2003),
- Glasbena pripravnica (leto rojstva 2002).

Če bo zadosti učencev (14), sicer bo pouk samo v Domžalah!

Ne opravljajo sprejemnega preizkusa. Vpis od 4. do 6. junija 2008 od 8.-15. ure v Glasbeni šoli Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale.

SPREJEMNI PREIZKUSI ZA VPIS NA INSTRUMENTE IN PETJE BODO:

Oddelek:	Datum:	Za oddelek:
DOMŽALE	petek, 23.5.2008, ob 16. uri	Domžale in Dob
DOMŽALE	sobota, 24.5.2008, ob 9. uri	Domžale ter Trzin in Radomlje, če želite obiskovati pouk v Domžalah
MENGEŠ	sobota, 24.5.2008, ob 9. uri	Mengeš ter Trzin in Radomlje, če želite obiskovati pouk v Mengšu
BRDO PRI LUKOVICI	sobota, 24.5.2008, ob 9. uri	Brdo pri Lukovici
MORAVČE	sobota, 24.5.2008, ob 9. uri	Moravče

O rezultatih sprejemnih preizkusov boste obveščeni po pošti. Pojasnila o rezultatih sprejemnih preizkusov bodo možna izključno v ponedeljek, 2. junija in v torek, 3. junija 2008 med 8. in 12. uro na tel.: 724-14-19, ali osebno.

VPIS za sprejete učence bo potekal od srede, 4. junija do petka, 6. junija 2008 od 8. – 15. ure v prostorih Glasbene šole Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale.

VABLJENI!

Trgovine

SPINA**Mercator**

Franšizne trgovine Mercator

SIR JOŠT
LAHKI LM
6,59 EUR/kgSAL. TIROLSKA
1kg MERC.
4,99 EUR/kgKRUIH JELEN
1kg ŽITO
1,99 EURRADENSKA
1,5L PVC
0,52EURPIJ.GAZ. 2L
MERCATOR
0,28 EURSIRUP 1L MERC.
MALINA/ ORAN. 1L MERC.
0,44 EURNEKT.JAB.
1L MERC.
0,41 EURBON.FRUFU
400g ŽITO
1,64 EURSLAD.MERC. 1L
SORT.GENER.
1,02 EURPISTACIJA
200g MERC.
1,79 EURARAŠIDI
500g MERC.
1,35 EURMILO TEK.
1L MERC.
1,37 EURŠAMP.1L
MERC.
1,50 EURPAPIR TOAL.
3-SLOJ MERC.
1,59 EUR**VSAKIH 14 DNI NOV ASORTIMAN AKCIJSKIH IZDELKOV****» CENE POD LUPO «**

(TEKSTILNI, GOSPODINJSKI IZDELKI IN OBUTEV).

**AVTOŠOLA
LONČAR d.o.o.**Slamnikarska 1a, 1230 Domžale
pri stanovanjskem objektu KRIZANT (bivši Toko)
oz. za kitajsko restavracijo v Domžalah

Prijava sprejemamo na:

031/209-501

Tečaj CPP 12. 5. 2008

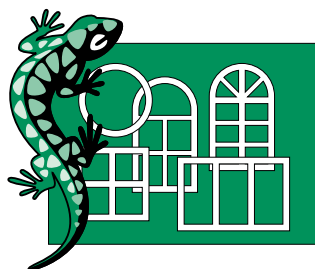
Tečaj za traktoriste 26. 5. 2008

izdelava: pohištva po meri

Avbelj Milan s.p.
Stegne 1, 1251 Moravče
tel.: 01/723-14-76
GSM: 041/641-446

www.mizarstvo-avbelj.si

SALAMANDER**PVC okna,
vrata, senčila,
police**Edvard Jerina
Ribče 10, 1281 Kresnice
GSM 041/696-433
jerina.edvard.sp@siol.net**Pinch**
arketarstvo - talne obloge

Primož Bizilj s.p.

Malova ulica 1-a, 1251 Moravče
gsm 031 379 228
pinch@email.si